

Ministria e Arsimit e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministri of Education, Science and Technology

Korniza e treguesve të arsimit

E përgatitën:

1. Azem Azemi, MASHT, udhëheqës i Zyrës për Planifikim dhe Analizë, koordinator i grupit;
2. Afërdita Kryeziu, MASHT, Zyra për Planifikim dhe Analizë;
3. Miranda Kasneci, MASHT, Departamenti i Arsimit Parauniversitar;
4. Enver Mekolli, MASHT-SMIA;
5. Shqipe Bruqi, MASHT-SMIA
6. Hazbije Lahu, MASHT-SMIA
7. Fatmir Elezi, MASHT-Departamenti për Standarde dhe Vlerësim;
8. Bashkim Bellaqa, ESK, Departamenti i Statistikave Sociale;
9. Teuta Ademi, ESK, Departamenti i Statistikave

Hyrje

Sistemi i Arsimit në Republikën e Kosovës gradualisht është duke e ndërtuar një qasje bashkëkohore në krijimin dhe zhvillimin e politikave arsimore, qasje kjo e mbështetur në parametra të saktë, profesional dhe shkencor.

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT) në bashkëpunim me UNICEF-in janë duke punuar në vazhdimësi në ngritjen dhe zhvillimin e një sistemi modern dhe të qendrushëm për menaxhimin e informatave në arsim.

Tri faza (deri më tani) e kanë ndjekur rrjedhën e këtij zhvillimi:

- mbledhja, futja dhe përpunim i të dhënave statistikore (kryesisht sasiore), dhe nxjerrja e raporteve përkatëse varësisht nga të dhënat e futura;
- përpunimi i të dhënave si dhe nxjerrja e treguesve të arsimit, dhe
- krijimi i një Kornize të Treguesve të Arsimit sipas parametrave të UNESCO-së dhe të vendeve të OECD-së.

Projekti "Korniza e Treguesve të Arsimit" ka për qëllim identifikimin dhe llogaritjen e treguesve të arsimit në Kosovë e që korrespondojnë me treguesit e përgjithshëm të arsimit për të gjithë-EFA, përkatësisht përgatitjen e një Kornize Standarde të Treguesve të Arsimit.

Ky është dokument bazë për zhvillimin, menaxhimin dhe monitorimin e politikave arsimore, sepse, planifikimi duhet të jetë i bazuar në sisteme të besueshme të informimit, të cilat furnizojnë vendimmarrësit dhe përgjegjësit për menaxhimin e arsimit me të dhënat të nevojshme. Sistemi i informimit në arsim ndihmon në pasqyrimin e plotë të gjendjes së sistemit të arsimit: regjistrimit të nxënësve, kushteve të mësimin, infrastrukturës, mësimdhënësve, kostos, performancës së sistemit të arsimit, si dhe të lëvizjeve demografike, kushteve ekonomike dhe punësimit etj. Sistemi i informimit nuk mbështetet vetëm në aspektet sasiore, por gjithsesi duhet të përfshijë edhe aspekte të cilësisë të kushteve të punës së personelit, mundësitë e mësimdhënësve dhe prindërve dhe nxënësve.

Ideja për zhvillimin e këtij projekti është formësuar nga bashkëpunimi disavjeçar në këtë fushë ndërmjet UNICEF-it dhe MASHT-it dhe është fuqizuar edhe më tej pas vizitës së dy ekspertëve të Institutit UNESCO/IIEP në Paris z.Khadim Sulo dhe z.Fadi Abillama, të cilët në maj të viti 2009 organizuan një trajnim 10 ditor për zyrtarët e MASHT-it, që merren me menaxhimin e informatave në arsim dhe zyrtarëve statistikorë të drejtorive komunale, në temën: "Roli i Treguesve të Arsimit në krijimin e politikave arsimore".

Projekti financohet nga UNICEF-i, zyra në Kosovë, dhe realizohet nga MASHT (Zyra për Planifikim dhe Analizë, përkatësisht Sektori i Statistikave, që njëherit është bartës i projektit). Partner kyç në këtë projekt është edhe Enti i Statistikave të Kosovës.

Projekti është menaxhuar nga zyrtarët e UNICEF-it.

Para se ta prezantojmë Kornizën me Treguesit e Arsimit, e shohim të udhës që shkurtimisht të trajtojmë atë se çfarë përmban dokumenti, kujt i dedikohet dhe çfarë do të jenë efektet e tij.

Përmbajtja e shkurtër e dokumentit

Ky doracak, përpos kësaj hyrje dhe prezantimit të shkurtër, përmban dhe dy kapituj:

- Korniza e treguesve të arsimit dhe
- Fjalorthi për tregues të arsimit.

Korniza dhe fjalorthi janë bazuar në dokumentin e UNESCO-s për treguesit.

Treguesit në Kornizë janë grumbulluar në tri ndarje:

- Arsimi sipas ofertës dhe kërkesës, përkatësisht qasje dhe pjesëmarrje;
- Burimet financiare;
- Dinamika e sistemit të arsimit, që ndahet në:
 - Efikasitetin e brendshëm dhe
 - Kushtet e mësimdhënies.

Në ndarjen e **parë** "Arsimi sipas ofertës dhe kërkesës", përkatësisht "Qasja dhe Pjesëmarrja" prezantohen këta tregues: shkalla e pranimit të nxënësve fillestarë, shkalla neto e të regjistruarve fillestarë, pritshmëria e jetës shkollore, shkalla bruto e regjistrimit, shkalla neto e regjistrimit, shkalla e regjistrimit në bazë të moshës, përqindja e studentëve në arsimin terciar në bazë të nivelit të ISCED-it 97, përqindja e studentëve në secilin nivel të ISCED-it në arsimin terciar, studentët në arsimin terciar sipas fushave të studimeve të ISCDE-it, përqindja e të regjistruarve në institucionet private, numri i nxënësve në arsimin terciar për 100 000 banorë, shkrim-leximi të të rriturit dhe shkalla e analfabetizmit, numri i analfabetëve të rritur.

Në ndarjen e **dytë** "Burimet financiare" prezantohen treguesit si në vijim: shpenzimet publike si përqindje e Bruto Produktit Vendor, shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë, përqindja e shpërndarjes së shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim sipas nivelit, shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori, shpenzimet rrjedhëse publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme për arsim, pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike rrjedhëse për arsim.

Ndarja e **tretë** "Dinamika e sistemit të arsimit" ka dy grupe treguesish :

- a. Efikasiteti i brendshëm që ndërthen në vete këta tregues: shkalla e kalimit sipas klasës, koeficienti i efikasitetit, vitet e shkollimit për çdo të diplomuar, shkalla e përsëritësve, përqindja e përsëritësve, shkallët e tranzicionit, përqindja dhe shpërndarja e të diplomuarve në bazë të fushave arsimore të ISCED-it në arsimin terciar, regjistrimi në arsimin e mesëm sipas llojit të arsimit, arritja e arsimit për popullatën e moshës 25 vjeç e më tepër.
- b. Kushtet e mësimnxënies që në vete kanë këta tregues arsimorë: raporti nxënës/mësimdhënës, përqindja e mësimdhënësve femra dhe përqindja e personelit mësimdhënës në institucionet private të arsimit.

Dokumenti jep përgjigje në atë se çka janë treguesit arsimorë (dallimi ndërmjet treguesve sasiore dhe cilësore), sqaron definicionet dhe pëmbajtjen e secilit tregues, përcakton karakteristikat e tyre, prezanton kriteret për përzgjedhjen dhe ndarjen e tyre. Dokumenti gjithashtu përcakton se çfarë të dhënash duhen mbledhur për nxjerrjen e këtyre treguesve, jep formulën dhe sqaron se si duhet të zhvillohet ajo.

Kujt i dedikohet;

Shfrytëzues të sistemit të informatave në arsim janë të gjithë planifikuesit, realizuesit, menaxhuesit dhe monitoruesit e sistemit të arsimit, prej nivelit qendror (MASHT-it), niveleve komunale e deri te shkollat. Por, për arsye praktike do t'i ndanim në pesë grupe kryesore:

- hartuesit e politikave (përfaqësues të Parlamentit, Qeverisë dhe Ministrisë së Arsimit), të cilët kanë nevojë për informata të përmbledhura mbi sistemin e arsimit, ndryshimet që ndodhin përbrenda tij dhe vështirësitë me të cilat ballafaqohen ato.
- institucionet partnere të Ministrisë së Arsimit, ku përfshihen ministritë tjera të linjes, agjencitë e ndryshme për zhvillim, sindikatat dhe organizatat jo fitimprurëse, donatorët, organizatat dhe shoqatat e ndryshme qeveritare dhe joqeveritare, vendore dhe ndërkombëtare, të cilat merren me lëminë e arsimit, e që kanë nevojë për më shumë informata të përgjithshme mbi gjendjen e sistemit të arsimit.
- administratorët dhe menaxherët e sistemit të arsimit, të cilët kanë më pak nevojë për tregues statistikore e më shumë nevojë për informata të cilat nuk janë shumë të përpunuara, dhe të ndara në rajone;

- planifikuesit dhe hulumtuesit për punën e tyre analitike dhe hulumtuese të cilët kanë nevojë për një masë të madhe të të dhënave të hollësishme;
- Mediat dhe shoqëria në përgjithësi (prindërit, taksapaguesit dhe qytetarët e tjerë), të cilët kanë nevojë për informata të përgjithshme dhe të kuptueshme për jospecialistë të arsimit.

Rëndësia praktike (efektet) e Kornizës së Treguesëve të Arsimit

Qëllimi i institucioneve arsimore në Republikën e Kosovës është përfshirja e tyre në institucione relevante rajonale, evropiane dhe botërore. Në këtë kontekst duhen parë edhe angazhimet e institucioneve arsimore të Republikës së Kosovës për përmbushjen e parametrave për t'u përfshirë në EFA.

Për të ndjekur progresin drejt objektivave EFA, kërkohet krijimi i treguesve të përgjithshëm (standard) relevantë arsimorë. Por, megjithatë, shumë shpesh ka nevojë për prodhimin e treguesve shtesë sipas specifikave të secilit vend.

Sa tregues duhet të përgatiten dhe të përzgjidhen?

Sa më i vogël të jetë numri i treguesve, aq më shumë tërheqin vëmendjen ato, por paraqesin edhe vështirësi për analizuesit dhe vendimmarrësit. Numri më i madh i treguesve lehtëson prezantimin më të mirë të fushave të ndryshme të sistemit të arsimit. Dokumente relevante ndërkombëtare që merren me këtë fushë zgjedhin 30 – 40 tregues.

Efekti më i madh i Kornizës së Treguesve të Arsimit është se do të përcaktojë tregues standard që prodhohen edhe në UNESCO dhe në vendet e OECD-së dhe që ngrerthejnë në vete edhe objektivat e ETA-së, gjë që do të lehtësojë shumë komunikimin e ndërsjelltë, posaqërisht këmbimin e ndërsjelltë të informatave në arsim. Kjo do të ndihmojë që të ndërtohet një Sistem i Menaxhimit të Informatave në Arsim konformë me vendet e Bashkimit Evropian.

Kjo Kornizë, në fakt, paraqet bazë të mirë për zhvillimin dhe standardizimin e sistemit të treguesve të arsimit, në të cilën pos standardeve të përgjithshme, merren parasysh edhe kërkesat specifike vendore.

Prandaj, mbetet detyrë e institucioneve arsimore, MASHT-it dhe Sektorit të Statistikave që të bëjnë parapërgatitjet për implementimin e kësaj Kornize, e kjo nënkupton që pas miratimit dhe botimit të Kornizës të realizohen hapa të mëtejme, si:

- prezantimi publik i Kornizës ;
- prezantimi i Kornizës para zyrtarëve të MASHT-it dhe zyrtarëve të drejtorive komunale të arsimit që merren me statistika të arsimit;
- përgatitja e formularëve për mbledhjen e të dhënave që prodhojnë treguesit e paraparë në këtë Kornizë, si dhe llogaritja e tyre dhe nxjerrja e raporteve përkatëse;
- nxjerrja e treguesve sipas Kornizës për vitin shkollor 2009-2010;
- publikimi i treguesve, bashkë me rekomandimet që dalin nga raportet e prodhuara nga këta tregues.

Korniza e Treguesëve të Arsimit

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
I – Arsimi sipas ofertës dhe kërkesës				
I.1 – Qasja dhe pjesëmarrja				
1. Shkalla e pranimit të nxënësve fillestarë	Numri i përgjithshëm i të regjistruarve të rinj, që hyjnë në klasën e parë të shkollës fillore, pavarësisht nga moshja, e shprehur si përqindje ndaj popullatës së moshës zyrtare të pranimit në shkollën fillore.	Në bazë të gjinisë dhe vendndodhjes gjeografike (rajoni, vendi rural apo urban).	Të regjistruarit e rinj në klasën e parë të arsimit fillor (apo të regjistruarit minus përsëritësit në klasën e parë); popullata me moshën zyrtare për pranim në klasën e parë.	$AIR^t = \frac{N^t}{P_a^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>AIR^t = shkalla e dukshme e pranimit në vitin shkollor t;</p> <p>N^t = numri i të regjistruarve të rinj në klasën e parë të arsimit fillor në vitin shkollor t;</p> <p>Pt/a = popullata me moshë zyrtare a të regjistrimit në shkollë, në vitin shkollor t.</p> <p><i>Shënim: Kur të dhënat për të regjistruarit e rinj nuk raportohen ndarazi, ato mund të nxirren duke zbritur numrin e përsëritësve nga të regjistruarit në klasën e parë, para llogaritjes së shkallës së dukshme të pranimit.</i></p>
2. Shkalla neto e të regjistruarve fillestarë	Të regjistruarit e rinj në klasën e parë të arsimit fillor që kanë moshën zyrtare të regjistrimit në shkollë, të shprehur si përqindje ndaj popullatës së të njëjtës moshë.	Në bazë të gjinisë dhe vendndodhjes gjeografike (rajoni, vendi rural apo urban).	Të regjistruarit e rinj në klasën e parë të arsimit fillor sipas viteve tek të moshës; popullata me moshë zyrtare për regjistrim në shkollën fillore.	$NIR^t = \frac{N_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>NIR^t = shkalla neto e të regjistruarve në vitin shkollor t;</p> <p>Nt/a = numri i fëmijëve të moshës zyrtare për pranim në shkollë fillore a, të cilët hyjnë në klasë të parë të arsimit fillor, në vitin shkollor t;</p> <p>Pt/a = popullata e moshës zyrtare për regjistrim në shkollën fillore a, në vitin shkollor t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
3. Pritshmëria e jetës shkollore	Pritshmëria e jetës shkollore definohet si numri i përgjithshëm i viteve të shkollimit që një fëmijë i moshës së caktuar mund të vijojë, duke supozuar që mundësia e regjistrimit të tij në shkollë në ndonjë moshë të caktuar është e barabartë me përqindjen aktuale të regjistrimit për atë moshë.	Të ndahet sipas gjinisë dhe lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural).	Regjistrimi në bazë të moshës në të gjitha nivelet e arsimit; popullata e moshës zyrtare shkollore për të gjitha nivelet e arsimit në bazë të viteve tek të moshës. Apo, përqindjet specifike sipas moshës për të gjitha nivelet e arsimit.	$SLE_a^t = \sum_{i=a}^n \frac{E_i}{P_i^t}$ <p>Ku:</p> <p>SLE_a^t/a = pritshmëria e jetës shkollore në moshën a, në vitin t;</p> <p>E_i/i = regjistrimi në shkollë i popullatës së moshës i (për i = a, a+1, ..., n) në vitin shkollor t; n paraqet kufirin teorik të moshës më të madhe të shkollimit;</p> <p>P_i^t = popullata e moshës i në vitin shkollor t.</p>
4. Shkalla bruto e regjistrimit (SHBR)	Regjistrimi i përgjithshëm i nxënësve të një niveli të arsimit, pavarësisht nga mosha, e shprehur si përqindje ndaj popullatës që ka moshën zyrtare, e cila korrespondon me të njëjtin nivel të arsimit në një vit të caktuar shkollor.	Sipas gjinisë, nivelit të arsimit dhe lokacionit gjeografik (rajon, rural/urban), dhe sipas nivelit të arsimit.	Numri i përgjithshëm i të regjistruarve për një nivel të caktuar të arsimit. Popullata me grupmoshë që korrespondon me nivelin e specifikuar	$GER_h^t = \frac{E_h^t}{P_{h,a}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>GER_h^t/h = shkalla Bruto e Regjistrimit në shkollë në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t;</p> <p>E_h^t/h = regjistrimi në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t;</p> <p>P_{h,a}^t = popullata në grupmoshën a që zyrtarisht korrespondon me nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t.</p>
5. Shkalla neto e regjistrimit (SHNR)	Regjistrimi i përgjithshëm i grupmoshës zyrtare për një nivel të caktuar shkollor e shprehur si përqindje e popullatës korresponduese.	Sipas gjinisë, nivelit të arsimit dhe lokacionit gjeografik (rajon, rural/urban), dhe sipas nivelit të arsimit.	Regjistrimi në shkollë sipas çdo viti të moshës për një nivel të caktuar të arsimit. Popullata e grupmoshës që korrespondon me nivelin e caktuar të arsimit.	$NER_h^t = \frac{E_{h,a}^t}{P_{h,a}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>NER_h^t/h = shkalla Neto e Regjistrimit në shkollë në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t;</p> <p>E_{h,a}^t/h,a = regjistrimi në shkollë i popullatës së grupmoshës a, në nivelin e h të arsimit në vitin shkollor t;</p> <p>P_{h,a}^t = popullata e grupmoshës a, që zyrtarisht korrespondon me nivelin h të arsimit në vitin shkollor t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
6. Shkalla e regjistrimit në bazë të moshës	Përqindja e nxënësve të një moshe të caktuar të regjistruar në shkollë, pavarësisht nga niveli i arsimit krahasuar me popullatën korresponduese.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajonal, rural/urban), dhe sipas nivelit të arsimit.	Regjistrimi i çdo viti të moshës përkatëse; Popullata e moshës korresponduese.	$ASER_a^t = \frac{E_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>ASER_a^t = shkalla e regjistrimit në bazë të moshës së popullatës në moshën a, në vitin shkollor t;</p> <p>E_a^t = regjistrimi i popullatës së moshës a, në vitin shkollor t;</p> <p>P_a^t = popullata e moshës a në vitin shkollor t</p> <p><i>Shënim: Kjo metodë gjithashtu mund të përdoret edhe ndarazi për të llogaritur ASER-in përmes niveleve individuale të arsimit. Kalkulimi është i njëjtë, i vetmi dallim është që regjistrimi këtu i referohet njërit nivel të arsimit, p.sh. arsimit fillor.</i></p>
7. Përqindja e studentëve në arsimin terciar në bazë të nivelit të ISCED-it, 97	Regjistrimi në arsimin terciar në secilin nivel të ISCED-it si përqindje e numrit të përgjithshëm të të regjistruarve në arsimin terciar.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë dhe llojit të regjistrimit (studentë me gjysmë orar, me orar të plotë dhe me korrespondencë).	Të regjistruarit në arsimin terciar sipas nivelit të ISCED-it.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%E_t/_h = përqindja e studentëve në nivelin terciar të ISCED-it h, në vitin akademik t;</p> <p>E_t/_h = të regjistruarit në nivelin terciar të ISCED-it h, në vitin akademik t.</p>
8. Përqindja e studenteve në secilin nivel të ISCED-it në arsimin terciar	Regjistrimi i femrave në secilin nivel terciar të ISCED-it si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve (meshkuj + femra) në të njëjtin nivel të ISCED-it.	Ky tregues duhet të ndahet sipas fushës së arsimit dhe mënyrës së regjistrimit (studentë me orar të plotë, me gjysmë orari, me korrespondencë).	Të regjistruarit në arsimin terciar sipas nivelit të ISCED-it dhe sipas gjinisë.	$\%E_h^t = \frac{E_h^t}{\sum_{h=5}^7 E_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%F_{E_t/_h} = përqindja e studentëve femra në arsimin terciar të ISCED-it në nivelin h, në vitin akademik t;</p> <p>F_{E_t/_h} = studentet femra në nivelin h të arsimit terciar të ISCED-it në vitin akademik t;</p> <p>E_t/_h = numri i përgjithshëm i të regjistruarve (meshkuj + femra) në nivelin h të arsimit terciar të ISCED-it në vitin akademik t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
9. Studentët në arsimin terciar sipas fushave të ISCDE-it të studimeve	Regjistrimi në secilën fushë të ISCED-it të arsimit terciar, e shprehur si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve në arsimin terciar.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë, nivelit të ISCED-it të arsimit terciar dhe sipas mënyrës së regjistrimit (studentë me orar të plotë, me gjysmë orari, me korrespondencë)	Regjistrimi në arsimin terciar sipas fushës së arsimit.	$\%FE_h^t = \frac{FE_h^t}{E_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Et/f = përqindja e studentëve të regjistruar në fushën f, të arsimit në vitin akademik t;</p> <p>Et/f = numri i studentëve të regjistruar në fushën f të arsimit në vitin akademik t;</p> <p>n = Numri i fushave të arsimit.</p>
10. Përqindja e të regjistruarve në institucionet private	Të regjistruarit në institucionet private të arsimit në një nivel të caktuar të arsimit, e shprehur si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve në të njëjtin nivel.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë, sipas lokacionit gjeografik (rajon urban/rural) dhe sipas nivelit të arsimit.	Regjistrimi sipas nivelit të arsimit dhe sipas llojit të institucionit (publik/privat).	$\%G_f^t = \frac{G_f^t}{\sum_{f=1}^n G_f^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Ept/h = përqindja e nxënësve të regjistruar në institucione private në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t;</p> <p>Ept/h = numri i nxënësve të regjistruar në institucione private në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t;</p> <p>Et/h = numri i përgjithshëm i nxënësve të regjistruar në të gjitha llojet e institucioneve në nivelin e arsimit h, në vitin shkollor t.</p>
11. Numri i të rinjve në arsimin terciar për 100.000 banorë	Numri i të rinjve të regjistruar në arsimin terciar në një vit të caktuar akademik në 100.000 banorë.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë dhe sipas lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural).	Numri i të regjistruarve në arsimin terciar dhe numri i përgjithshëm i popullatës.	$S_{100.000}^t = \frac{\sum_{h=5}^7 E_h^t}{P^t} * 100.000$ <p>Ku:</p> <p>St 100,000 = numri i të rinjve në arsimin terciar për 100,000 banorë në vitin t;</p> <p>Et/h = numri i studentëve të regjistruar në nivelin terciar të ISCED-it h, në vitin arsimor t;</p> <p>Pt = popullata e vendit në vitin t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
12. Shkrim-leximi te të rriturit dhe shkalla e analfabetizmit.	Shkalla e shkrim-leximit definohet si përqindje e popullatës mbi moshën 15 vjeçare, të cilët dinë shkrim-lexim të deklaratave të shkurtëra dhe të thjeshta të jetës së tyre të përditshme. Analfabetizmi tek të rriturit definohet si përqindje e popullatës prej moshës 15 vjeçare e më lart, të cilët nuk dinë as shkrim e as lexim të një deklaratë të shkurtër e të thjeshtë nga jeta e tyre e përditshme.	Ky tregues duhet të llogaritet sipas gjinisë, vendndodhjes gjeografike (rajonale, urban/rural) dhe sipas këtyre grup moshave: 15-19; 20-24; 25-29; 30-34; 35-39; 40-44; 45-49; 50-54; 55-59; 60-64; 65 dhe më lart.	Popullata dhe numri i atyre që dinë shkrim dhe lexim (apo analfabetëve) nga moshë 15 vjeçare e më lart.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>LITt/15 = shkalla e shkrim-leximit tek të rriturit (15+) në vitin t, iLLt 15 = Shkalla e analfabetizmit tek të rriturit (15+) në vitin t;</p> <p>Lt/15 = popullata e rritur që di shkrim lexim (15+) në vitin t, it15 = Popullata e rritur analfabet (15+) në vitin t;</p> <p>Pt/15 = popullata e rritur (15+) në vitin t,</p> <p>LITt 15 + iLLt 15 = 100%</p>
14. Numri i analfabetëve të rritur	Popullata e moshës 15 vjeçare e më tepër, të cilët nuk dinë as të shkruajnë e as të lexojnë një deklaratë të shkurtër e të thjeshtë lidhur me jetën e tyre të përditshme.	Ky tregues duhet të llogaritet sipas gjinisë, vendndodhjes gjeografike (rajonale, rurale dhe urbane) dhe nga këto grupmosha: 15-19, 20-24, 25-29,...,60-64, 65 e më tepër.	Popullata dhe numri i analfabetëve prej moshës 15 vjeçare e më lart në bazë të gjinisë.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>LITt/15 = shkalla e shkrim-leximit tek të rriturit (15+) në vitin t, iLLt 15 = Shkalla e analfabetizmit tek të rriturit (15+) në vitin t;</p> <p>Lt/15 = popullata e rritur që di shkrim lexim (15+) në vitin t, it15 = Popullata e rritur analfabet (15+) në vitin t;</p> <p>Pt/15 = popullata e rritur (15+) në vitin t,</p> <p>LITt 15 + iLLt 15 = 100%.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
II – Burimet njerëzore dhe financiare				
II.1- Burimet financiare				
1. Shpenzimet publike si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV)	Shpenzimet e përgjithshme publike për arsim (rrjedhëse dhe kapitale) të shprehura si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV) në një vit të caktuar financiar.	Ky tregues zakonisht llogaritet vetëm në nivel nacional.	Shpenzimet e përgjithshme publike për arsim dhe Bruto Produkti Nacional për një vit të caktuar financiar.	$\%XGNP_t = \frac{PXE_t}{GNP_t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%XGNP_t = përqindja e shpenzimeve publike për arsim në vitin financiar t;</p> <p>PXE_t = shpenzimet e përgjithshme publike për arsim në vitin financiar t;</p> <p>GNP_t = bruto Produkti Nacional në vitin financiar t.</p>
2. Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë	Shpenzimet e përgjithshme publike në arsim (rrjedhëse dhe kapitale) të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme qeveritare në një vit të caktuar financiar.	Ky tregues mund të ndahet sipas nivelit të administratës, lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural) dhe sipas qëllimit të shpenzimeve (paga, material i mësimit etj.).	Shpenzimet e përgjithshme publike për arsim; shpenzimet e përgjithshme të qeverisë.	$\%PXE_t = \frac{PXE_t}{TPX_t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%PXE_t = shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme qeveritare në vitin financiar t;</p> <p>PXE_t = shpenzimet e përgjithshme publike për arsim në vitin financiar t;</p> <p>TPX_t = shpenzimet e përgjithshme qeveritare në vitin financiar t.</p>
3. Përqindja e shpërndarjes së shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim sipas nivelit	Shpenzimet rrjedhëse publike për secilin nivel të arsimit, të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme publike rrjedhëse për arsim.	Ky tregues mund të ndahet sipas nivelit të administratës, sipas lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural) dhe nga qëllime të ndryshme të shpenzimeve rrjedhëse (paga, materiale të mësimit, bursa, shërbime të mirëqenies, shërbime të mirëmbajtjes etj.).	Shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për arsim; shpenzimet rrjedhëse publike sipas nivelit të arsimit.	$\%PCXE_h^t = \frac{PCXE_h^t}{\sum_{h=1}^n PCXE_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%PCXE_{t/h} = përqindja e shpenzimeve rrjedhëse publike në nivelin h të arsimit, në vitin financiar t;</p> <p>PCXE_{t/h} = shpenzimet e përgjithshme publike në nivelin h të arsimit, në vitin financiar t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
4. Shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori	Shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës në secilin nivel të arsimit, të shprehur si përqindje e BPV-së për kokë banori për një vit financiar.	Ky tregues mund të ndahet sipas nivelit të arsimit.	Shpenzimet rrjedhëse publike sipas nivelit të arsimit; numri i nxënësve të regjistruar në secilin nivel të arsimit, BPV, popullata.	$\%PCXE_{h,GNPc}^t = \frac{PCXE_h^t}{E_h^t} \cdot \frac{GNP}{P^t}$ <p>Ku:</p> <p>%PCXE_t/h,GNPc = shpenzimet rrjedhëse publike për çdo nxënës të nivelit h të arsimit, si përqindje e GNP-së për kokë banori, në vitin financiar t;</p> <p>PCXE_t/h = shpenzimet rrjedhëse publike në nivelin h të arsimit, në vitin financiar t;</p> <p>GNP_t = bruto Produkti Nacional në vitin financiar t;</p> <p>E_t/h = regjistrimi i përgjithshëm i nivelit h të arsimit, në vitin shkollor t;</p> <p>P_t = popullata e përgjithshme nacionale në vitin t.</p>
5. Shpenzimet rrjedhëse publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme për arsim	Shpenzimet rrjedhëse publike për arsim të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme (rrjedhëse dhe kapitale) në një vit financiar.	Ky tregues zakonisht llogaritet vetëm në nivel nacional. Ai mund të ndahet sipas nivelit të administratës (qeveria qendrore, rajonale, lokale).	Shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për arsim, shpenzimet e përgjithshme publike për arsim (rrjedhëse + kapitale).	$\%PCXE_t = \frac{PCXE_t}{TPXE_t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%PCXE_t = përqindjen e shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim në vitin financiar t.</p> <p>PCXE_t = shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për arsim në vitin financiar t.</p> <p>TPXE_t = shpenzimet e përgjithshme publike në vitin financiar t.</p>
6. Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike rrjedhëse për arsim	Shpenzimet publike të ndara për pagat e mësimdhënësve të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme publike rrjedhëse për arsim.	Ky tregues mund të ndahet sipas nivelit të arsimit dhe sipas nivelit të administratës (qeveria qendrore, rajonale, lokale).	Shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për arsim, shpenzimet rrjedhëse publike për pagat e mësimdhënësve.	$\%TX_t = \frac{TX_t}{PCXE_t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%TX_t = përqindjen e shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim të ndar për pagat e mësimdhënësve në vitin financiar t.</p> <p>TX_t = shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për pagat e mësimdhënësve në vitin financiar t.</p> <p>PCXE_t = shpenzimet e përgjithshme rrjedhëse publike për arsim në vitin financiar t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
III– Dinamika e sistemit të arsimit				
III.1 – Efikasiteti i brendshëm				
1. Shkalla e kalimit sipas klasës	Përqindja e gjeneratës së nxënësve të regjistruar në klasën e parë të një niveli në një vit të caktuar shkollor, të cilët pritet që të kalojnë me sukses secilën klasë të atij niveli.	Shkalla e kalueshmërisë mund të ndahet sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajoni, urban/rural) dhe sipas llojit të institucionit (privat/publik). Gjithashtu mund të ndahet në kalueshmëri dhe pa përsëritje.	Regjistrimi sipas klasës për dy vite të njëpasnjëshme (viti t dhe t+1); numri i përsëritësve sipas klasës për vitin t+1.	$SR_{g,i}^k = \frac{\sum_{t=1}^m P_{g,i}^t}{E_g^k} * 100$ <p>Ku:</p> <p>i = klasa (1, 2, 3, ..., n) t = viti (1, 2, 3, ..., m) g = paralelja e nxënësve;</p> <p>SR_{k/g,i} = shkalla e kalueshmërisë së paraleles - nxënësve g, në klasën i, për vitin e referimit k;</p> <p>E_{k/g} = numri i përgjithshëm i nxënësve që i përkasin paraleles g, në vitin e referimit k;</p> <p>P_{t/g,i} = nxënësit që kanë kaluar E_{k/g}, të cilët do t'ju bashkohen klasave të ardhshme, gjatë viteve të mëpashme t;</p> <p>R_{t,i} = Numri i nxënësve që kanë përsëritur klasën i, në vitin shkollor t.</p>
2. Koeficienti i efikasitetit	Numri optimal i viteve të nxënësit që kërkohen (pa përsëritje dhe braktisje) për të arritur një numër të diplomuarve nga një gjeneratë e caktuar për një nivel të arsimit, e shprehur si përqindje e numrit aktual (me përsëritës dhe braktisës) të viteve të nxënësit të shpenzuara për të arritur të njëjtin numër të diplomuarve. Shkalla e hyrje – daljeve, e cila është reciproke me koeficientin e efikasitetit, shpesh përdoret si alternativë. (Shënim: një vit shkollor i kaluar në një klasë nga një nxënës llogaritet si një vit i nxënësit.)	Koeficienti i efikasitetit mund të ndahet sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajoni, urban/rural) dhe sipas llojit të shkollës (privat/publik).	Numri i të diplomuarve dhe braktisjeve sipas kohëzgjatjes së shkollimit. Këto të dhëna gjithashtu mund të nxirren duke përdorur një model të rikonstruktuar të paraleles, i cili kërkon regjistrim sipas klasës për dy vite rresht (viti t dhe viti t+1); numri i përsëritësve sipas klasës t+1 dhe numri i të diplomuarve për vitin t.	$CE_g = \frac{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * n}{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}} * 100$ <p>Për më tepër detaje, shikoni diagramin e rrjedhës në analizën e paraleleve.</p> <p>Ku:</p> <p>CE_g = koeficienti i efikasitetit për paralelen e nxënësve g;</p> <p>g, n G = numri i nxënësve që kanë diplomuar në paralelen g në klasën e fundit n pas n viteve të mësimi (pa përsëritje);</p> <p>g, j G = numri i nxënësve që diplomojnë nga paralelja g në klasën e fundit n pas j viteve të shkollimit;</p> <p>g, j D = numri i nxënësve (nga paralelja g) që kanë braktisur shkollën pas j viteve të shkollimit, k tregon numrin e përsëritjeve të lejuara; n kohëzgjatjen e parashikuar të shkollimit për një cikël apo nivel të arsimit; g paralelen e nxënësve; dhe j numrin e viteve të shkollimit.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
3. Vitet e shkollimit për çdo të diplomuar	Numri mesatar i viteve të kaluara nga nxënësit e një gjenerate, të cilët diplomojnë në një nivel të arsimit, duke marrë parasysh vitet e humbura për shkak të braktisjes dhe përsëritjes.	Vitet e vijimit të nxënësve mund të ndahen sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural) dhe sipas llojit të institucionit (privat/publik).	Numri i përgjithshëm i viteve të shpenzuara nga paralelja e nxënësve dhe numri i përgjithshëm i të diplomuarve nga e njëjta paralele. Këto të dhëna mund të nxirren duke përdorur modelin e rikonstruimit të paraleles, i cili kërkon regjistrim sipas klasës për dy vitet të njëpasnjëshme (vitet t dhe $t+1$); numri i përsëritësve sipas klasës për vitin $t+1$ dhe numri i të diplomuarve për vitin t .	$YIG_g = \frac{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}}{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j}}$ <p>Për më shumë detaje, shihni diagramin e rrjedhës në analizat për paralelet</p> <p>Ku: YIG_g = vitet e shkollimit për të diplomuar (për të diplomuarit që i përkasin paraleles g): G_{g, j} = të diplomuarit nga paralelja g pas j vitit të shkollimit g, j D = braktisjet nga paralelja g pas j vitit të shkollimit; k tregon numrin e përsëritjeve të lejuara; n tregon kohëzgjatjen normale të shkollimit për një cikël apo nivel të arsimit; g paralelen e nxënësve; dhe j numri i viteve të studimit.</p>
4. Shkalla e përsëritësve	Proporcioni i nxënësve të regjistruar në një klasë, në një vit të caktuar shkollor, të cilët vazhdojnë të mësojnë në të njëjtën klasë edhe në vitin e ardhshëm shkollor.	Shkalla e përsëritjes mund të ndahet sipas klasës, gjinisë, lokacionit gjeografik (rajonet, urban/rural), sipas nivelit të arsimit dhe sipas llojit të institucionit (publik/privat).	Regjistrimi sipas klasave për vitin shkollor t dhe numri i përsëritësve nga e njëjta paralele sipas klasës për vitin $t+1$.	$r_i^t = \frac{R_i^{t+1}}{E_i^t}$ <p>Ku: r_t/i = shkalla e përsëritjes në klasën i në vitin shkollor t; R_{t+1}/i = numri i nxënësve që kanë përsëritur klasën i, në vitin shkollor t+1; E_t/i = numri i nxënësve të regjistruar në klasën i, në vitin shkollor t.</p>
5. Përqindja e përsëritësve	Numri i përgjithshëm i nxënësve të regjistruar në të njëjtën klasë si në vitin e kaluar, i shprehur si përqindje e regjistrimit të përgjithshëm në klasën e caktuar.	Ky tregues duhet të llogaritet sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajonit urban/rural) dhe nivelit të arsimit.	Numri i përsëritësve dhe i të regjistruarve sipas klasës për të njëjtin vit shkollor.	$PR_i^t = \frac{R_i^t}{E_i^t} * 100$ <p>Ku: PR_t/i = përqindja e përsëritësve në klasën i, në vitin shkollor t; R_t/i = numri i nxënësve që kanë përsëritur klasën i në vitin shkollor t; E_t/i = numri i nxënësve të regjistruar në klasën i, në vitin shkollor t.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
6. Shkallët e tranzicionit	Numri i nxënësve të pranuar në vitin e parë të një niveli të arsimit në një vit të caktuar, e shprehur në përqindje të numrit të nxënësve të regjistruar në klasën e fundit të nivelit paraprak të arsimit në vitin e kaluar (një vit më parë).	Të ndahet sipas gjinisë, nivelit të arsimit dhe lokacionit gjeografik (rajon, rural/urban).	Regjistrimi në klasën e fundit të një cikli apo niveli të caktuar të arsimit dhe të regjistruarve të rinj (apo regjistrimi minus përsëritësit) në vitin e parë të ciklit apo nivelit të arsimit.	$TR_{h,h+1}^t = \frac{E_{h+1,1}^{t+1} - R_{h+1,1}^{t+1}}{E_{h,n}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>TRt/h,h+1 = shkalla e tranzicionit (nga cikli apo niveli i arsimit h, në h+1 në vitin shkollor t);</p> <p>Et+1/h + 1,1 = numri i nxënësve të regjistruar në vitin e parë në nivelin e arsimit h+1, në vitin shkollor t+1;</p> <p>Rt+1/h + 1,1 = numri i nxënësve që përsërisin vitin e parë në nivelin e arsimit h+1 në vitin shkollor t+1;</p> <p>Et/h,n = numri i nxënësve të regjistruar në vitin e fundit n të nivelit të arsimit h në vitin shkollor t.</p>
8. Përqindja dhe shpërndarja e të diplomuarve në bazë të fushave arsimore të ISCED-it në arsimin terciar	Numri i të diplomuarve nga fushat e arsimit sipas ISCED-it në arsimin terciar, i shprehur si përqindje e numrit të përgjithshëm të të diplomuarve në arsimin terciar	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë dhe sipas niveleve të ISCED-it për arsimin terciar.	Të diplomuarit në arsimin terciar sipas fushës së arsimit.	$\%E_f^t = \frac{E_f^t}{\sum_{f=1}^n E_f^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Et/f = përqindja e studentëve që diplomojnë nga fusha e arsimit f, në vitin akademik t;</p> <p>Et/f = numri i studentëve që diplomojnë nga fusha e arsimit f, në vitin akademik t;</p> <p>n = numri i fushave të arsimit.</p>
9. Regjistrimi në arsimin e mesëm sipas llojit të arsimit	Përqindja e nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm, sipas llojit të arsimit, p.sh arsimi i përgjithshëm (gjimnazet) dhe profesional (teknike, ekonomike, bujqësore, të artit dhe mjekësisë).	Ky tregues ndahet sipas gjinisë, llojet e institucionit (publik/privat) dhe sipas lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural).	Të regjistruarit në arsimin e mesëm sipas llojit	$\%E_s^t = \frac{E_s^t}{\sum_{s=1}^n E_s^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Et/s = përqindja e nxënësve të regjistruar në llojin s të shkollës së mesme, në vitin shkollor t;</p> <p>Et/s = numri i studentëve të regjistruar në llojin s, të arsimit të mesëm në vitin shkollor t;</p> <p>n = numri i llojeve të arsimit të mesëm.</p>

Treguesi	Definicioni	Ndarja	Të dhënat e nevojshme	Formula
10. Arritja e arsimit për popullatën e moshës 25 vjeç e më tepër	Përqindja e popullatës mbi moshën 25 vjeçare, të cilët kanë përfunduar nivelin më të lartë të arsimit	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë, lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural), sipas grupmoshës dhe sipas sektorit profesional.	Popullata e moshës 25 vjeçare e më tepër në nivelin më të lartë të arritur të arsimit.	$\%P_{25+,h}^t = \frac{P_{25+,h}^t}{P_{25+}^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Pt/25,h = përqindja e popullatës me moshë 25 vjeçare e më tepër që kanë arritur nivelin e arsimit h, në vitin t;</p> <p>Pt/25,h = popullata e moshës 25 vjeçare e më tepër që kanë arritur nivelin e arsimit h, në vitin t;</p> <p>Pt/25 = popullata e përgjithshme e moshës 25 vjeçare e më tepër, në vitin t.</p>
III. 2 - Kushtet e mësimnxënies				
1. Raporti nxënës/mësimdhënës	Numri mesatar i nxënësve për mësimdhënës, në një nivel të caktuar të arsimit, gjatë një viti shkollor.	Të dhënat duhet të ndahen sipas nivelit të arsimit, sipas llojit të institucioneve (private/publike) dhe sipas lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural).	Numri i nxënësve të regjistruar dhe stafit mësimdhënës për një nivel specifik të arsimit.	$PTR_h^t = \frac{E_h^t}{T_h} * 100$ <p>Ku:</p> <p>PTRt/h = raporti nxënës mësimdhënës në nivelin h të arsimit në vitin shkollor t;</p> <p>Et/h = numri i përgjithshëm i nxënësve apo studentëve në nivelin h të vitit shkollor t;</p> <p>Tt/h = numri i përgjithshëm i mësimdhënësve në nivelin h të arsimit në vitin shkollor t.</p>
2. Përqindja e mësimdhënësve femra	Numri i mësimdhënësve femra në një nivel të caktuar të arsimit të shprehur si përqindje e numrit të përgjithshëm të mësimdhënësve në të njëjtin nivel në një vit shkollor.	Ky tregues mund të llogaritet sipas nivelit të arsimit, lokacionit gjeografik (rajon, rural/urban), sipas llojit të institucioneve (publike dhe private), sipas grupmoshës së mësimdhënësve sipas kualifikimeve të mësimdhënësve.	Numri i mësimdhënësve sipas gjinisë.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%FTt/h = përqindja e mësimdhënësve femra në nivelin shkollor h në vitin t;</p> <p>FTt/h = numri i mësimdhënësve femra në nivelin arsimor h në vitin t;</p> <p>Tt/h = numri i përgjithshëm i mësimdhënësve (meshkuj dhe femra) në nivelin arsimor h në vitin t.</p>
3. Përqindja e personelit mësimdhënës në institucionet private të arsimit	Numri i mësimdhënësve në institucionet private të arsimit në një nivel të caktuar, i shprehur në përqindje të përgjithshme të personelit mësimdhënës në të gjitha llojet e institucioneve në të njëjtin nivel të arsimit.	Ky tregues duhet të ndahet sipas gjinisë, sipas lokacionit gjeografik (rajon, urban/rural) dhe sipas nivelit të arsimit.	Personeli mësimdhënës sipas nivelit të arsimit dhe sipas llojit të institucionit (publik/privat).	$\%Ep_h^t = \frac{Ep_h^t}{E_h^t} * 100$ <p>Ku:</p> <p>%Tpt/h = përqindja e personelit mësimdhënës në institucionet private në nivelin e arsimit h në vitin shkollor t;</p> <p>Tpt/h = personeli mësimdhënës në institucionet private në nivelin e arsimit h në vitin t;</p> <p>Tt/h = numri i përgjithshëm i mësimdhënësve (në institucionet publike dhe private të arsimit) në nivelin e arsimit h në vitin shkollor t.</p>

FJALORTH

TREGUESIT

Shkalla e pranimit të nxënësve fillestar

Numri i përgjithshëm i të regjistruarëve të rinj që hyjnë në klasën e parë të shkollës fillore, pavarësisht nga mosha, e shprehur si përqindje ndaj popullatës së moshës zyrtare të pranimit në shkollën fillore.

Shkalla e pranimit të nxënësve fillestar në shkollë (niveli i përgjithshëm i qasjes në arsim fillor) tregon kapacitetin e sistemit të arsimit për të siguruar qasje në klasën e parë për popullatën me moshë zyrtare për pranim në shkollë.

Shkalla neto e të regjistruarve fillestar

Të regjistruarit e rinj në klasën e parë të arsimit fillor që kanë moshën zyrtare të regjistrimit në shkollë, e shprehur si përqindje ndaj popullatës së të njëjtës moshë.

Tregon nivelin e qasjes në arsimin fillor të popullatës me moshë të duhur për regjistrim në arsim fillor.

Pritshmëria e jetës shkollore

Pritshmëria e jetës shkollore definohet si numri i përgjithshëm i viteve të shkollimit që një fëmijë i moshës së caktuar mund të presë që të pranojë në të ardhmen, duke supozuar që mundësia e regjistrimit të tij në shkollë në ndonjë moshë të caktuar është e barabartë me përqindjen aktuale të regjistrimit për atë moshë.

Ky tregues tregon nivelin e përgjithshëm të një sistemi të arsimit sa i përket numrit të viteve të arsimit që një fëmijë mund të presë t'i arrijë.

Shkallët e tranzicionit

Numri i nxënësve të pranuar në vitin e parë të një niveli të arsimit në një vit të caktuar, e shprehur në përqindje e numrit të nxënësve të regjistruar në klasën e fundit të nivelit paraprak të arsimit në vitin e kaluar (një vit më parë).

Ky tregues bart informata lidhur me shkallën e qasjes apo tranzicionin nga një cikël apo nivel i arsimit në një më të lartë. Shikuar nga cikli apo niveli më i ulët i arsimit, ai konsiderohet si një tregues i rezultatit, kurse i shikuar nga cikli apo niveli më i lartë, ai përbën një tregues të qasjes.

Shkalla bruto e regjistrimit (SHBR)

Regjistrimi i përgjithshëm i nxënësve në një nivel të arsimit, pavarësisht nga mosha, i shprehur si përqindje ndaj popullatës që ka moshën zyrtare, e cila korrespondon me të njëjtin nivel të arsimit në një vit të caktuar shkollor.

Shkalla bruto e regjistrimit në shkollë përdoret në masë të madhe për të treguar shkallën e përgjithshme të pjesëmarrjes në një nivel të caktuar të arsimit. Ajo tregon kapacitetin e sistemit të arsimit për të regjistruar nxënës të një grupmoshe të caktuar.

Shkalla neto e regjistrimit (SHNR)

Regjistrimi i përgjithshëm i grupmoshës zyrtare për një nivel të caktuar shkollor e shprehur si përqindje e popullatës korresponduese përkatëse.

Tregon shkallën e pjesëmarrjes në një nivel të caktuar të arsimit të fëmijëve dhe të rinjve që i përkasin grupmoshës zyrtare, që korrespondon me nivelin e caktuar të arsimit.

Shkalla e regjistrimit në bazë të moshës

Përqindja e nxënësve të një moshe të caktuar të regjistruar në shkollë, pavarësisht nga niveli i arsimit krahasuar me popullatën korrensponduese përkatëse.

Tregon masën e pjesëmarrjes së një gjenerate me moshë të caktuar në aktivitete të arsimit.

Shkalla e përsëritësve

Proporcioni i nxënësve të regjistruar në një klasë, në një vit të caktuar shkollor, të cilët vazhdojnë të mësojnë në të njëjtën klasë edhe në vitin e ardhshëm shkollor.

Është një nga treguesit kryesor për analizimin dhe projektimin e rrjedhës së nxënësve nga klasa në klasë brenda një niveli të arsimit.

Shkalla e kalimit sipas klasës

Përqindja e gjeneratës së nxënësve të regjistruar në klasën e parë të një niveli në një vit të caktuar shkollor, të cilët pritet që të kalojnë me sukses secilën klasë të atij niveli.

Shkalla e kalimit bën matjen e fuqisë bartëse dhe efikasitetin e brendshëm të një sistemi të arsimit. Ajo ilustron situatën lidhur me kalimin e nxënësve nga njëra klasë në tjetrën, dhe njëkohësisht nivelin e braktisjes sipas klasës.

Koeficienti i efikasitetit

Numri optimal i viteve të nxënësit që kërkohen (pa përsëritje dhe braktisje) për të arritur një numër të diplomuarve nga një gjeneratë e caktuar për një nivel të arsimit, e shprehur si përqindje e numrit aktual (me përsëritës dhe braktisës) të viteve të nxënësit të shpenzuara për të arritur të njëjtin numër të diplomuarve. Shkalla e hyrje – daljeve, e cila është reciproke me koeficientin e efikasitetit, shpesh përdoret si alternativë.

Shënim: një vit shkollor i kaluar në një klasë nga një nxënës llogaritet si një vit i nxënësit.

Ky është një tregues sintetik i efikasitetit të brendshëm të një sistemi të arsimit. Ai përmbledh në vetë pasojat që përsëritja dhe braktisja i ka për efikasitetin e procesit arsimor në prodhimin e të diplomuarve.

Vitet e shkollimit për çdo të diplomuar

Numri mesatar i viteve të kaluara nga nxënësit e një gjenerate, të cilët diplomojnë në një nivel të arsimit, duke marrë parasysh vitet e humbura për shkak të braktisjes dhe përsëritjes.

Vlerësimi i nivelit të efikasitetit të brendshëm të arsimimit, sa i përket numrit mesatar të viteve që do të investohen për të arritur një të diplomuar.

Përqindja e përsëritësve

Numri i përgjithshëm i nxënësve të regjistruar në të njëjtën klasë si në vitin e kaluar, i shprehur si përqindje e regjistrimit të përgjithshëm në klasën e caktuar.

Ky tregues mat nivelin dhe llojet e përsëritjeve sipas klasës, si pjesë e efikasitetit të brendshëm të sistemit të arsimit.

Shkrim-leximi të të rriturit dhe shkalla e analfabetizmit

Shkalla e shkrim-leximit definohet si përqindja e popullatës përmbi moshën 15 vjeçare, të cilët dinë shkrim-lexim të deklaratave të shkurtëra dhe të thjeshta të jetës së tyre të përditshme. Analfabetizmi tek të rriturit definohet si përqindja e popullatës prej moshës 15 vjeçare e më lart, të cilët nuk dinë as shkrim e as lexim të një deklaratë të shkurtër e të thjeshtë nga jeta e tyre e përditshme.

Shkalla e shkrim-leximit tek të rriturit tregon arritjet e akumuluar nga arsimit fillor dhe programet e shkrim-leximit në transferimin e shkathtësive të mësimin dhe leximit të popullata, duke u mundësuar atyre

që të aplikojnë shkathtësi të tilla në jetën e përditshme dhe të vazhdojnë të mësojnë dhe komunikojnë duke përdorur fjalët e shkruara.

Numri i analfabetëve të rritur

Popullata e moshës 15 vjeçare e më tepër, të cilët nuk dinë as të shkruajnë e as të lexojnë një deklaratë të shkurtër e të thjeshtë lidhur me jetën e tyre të përditshme.

Ky tregues identifikon madhësinë dhe nëse është e mundshme edhe vendndodhjen dhe karakteristikat e popullatës analfabete të moshës 15 vjeçare e më tepër, të cilët duhet të vihen si cak i politikave dhe përpjekjeve për zgjerimin e programeve të shkri-leximit për të rritur.

Shpenzimet publike si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV)

Shpenzimet e përgjithshme publike për arsim (rrjedhëse dhe kapitale) të shprehura si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV) në një vit të caktuar financiar.

Ky tregues paraqet proporcionin e pasurisë së një shteti të gjeneruar gjatë një viti financiar, i cili është shpenzuar nga autoritetet qeveritare për arsim.

Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë

Shpenzimet e përgjithshme publike në arsim (rrjedhëse dhe kapitale) të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme qeveritare në një vit të caktuar financiar.

Pjesa e shpenzimeve të përgjithshme publike e ndarë për arsim lejon vlerësim të theksit të politikave qeveritare në arsim krahas vlerës së perceptuar të investimeve tjera publike. Ajo gjithashtu reflekton përkushtimin e qeverisë për të investuar në zhvillimin e resurseve njerëzore.

Përqindja e shpërndarjes së shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim sipas nivelit

Shpenzimet rrjedhëse publike për secilin nivel të arsimit, të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme publike rrjedhëse për arsim.

Ky tregues tregon se si burimet financiare për arsim janë shpërndarë nëpër nivele të ndryshme apo faza të arsimit. Ai mat përqendrimin e shpenzimeve të qeverisë në një nivel të caktuar të arsimit brenda shpenzimeve të përgjithshme për arsim.

Shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori

Shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës në secilin nivel të arsimit, i shprehur si përqindje e BPV-së për kokë banori për një vit financiar.

Ky tregues bën matjen e ndarjes së të hyrave për kokë banori që është shpenzuar për secilin nxënës në arsim.

Shpenzimet rrjedhëse publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme për arsim

Shpenzimet rrjedhëse publike për arsim të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme publike për arsim (rrjedhëse dhe kapitale) në një vit financiar.

Ky tregues paraqet ndarjen e shpenzimeve rrjedhëse brenda shpenzimeve të përgjithshme publike me të cilën tregohet modeli i qeverisë për shpenzimet e buxhetit në arsim, sa i përket peshës ndërmjet shpenzimeve rrjedhëse dhe kapitale.

Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike rrjedhëse për arsim

Shpenzimet publike të ndara për pagat e mësimdhënësve, të shprehura si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme publike rrjedhëse për arsim.

Ky tregues shërben për matjen e pjesës së pagave të mësimdhënësve brenda shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim, në krahasim me shpenzimet në administratë, materiale të procesit mësimor, bursa etj.

Raporti nxënës/mësimdhënës

Numri mesatar i nxënësve për mësimdhënës, në një nivel të caktuar të arsimit gjatë një viti shkollor.

Treguesi përdoret për të krahasuar numrin e nxënësve për një mësimdhënës, për secilin nivel apo lloj të arsimit me normat e vendosura kombëtare.

Përqindja e mësimdhënësve femra

Numri i mësimdhënësve femra në një nivel të caktuar të arsimit të shprehur si përqindje e numrit të përgjithshëm të mësimdhënësve në të njëjtin nivel në një vit shkollor.

Ky tregues tregon përbërjen gjinore të personelit mësimdhënës. Ndihmon në vlerësimin e nevojave për mundësi dhe stimulime për të inkurajuar femrat që të marrin pjesë në aktivitete të mësimdhënies në një nivel të caktuar të arsimit.

Përqindja e studentëve në arsimin terciar në bazë të nivelit të ISCED-it, 97

Regjistrimi në arsimin terciar në secilin nivel të ISCED-it si përqindje e numrit të përgjithshëm të të regjistruarve në arsimin terciar.

Ky tregues tregon shpërndarje të studentëve të niveleve terciar të ISCED-it. Ai gjithashtu ndihmon që të kuptohet mënyra në të cilën strukturat e niveleve të kualifikimit për arsimin terciar janë të organizuara brenda shteteve.

Përqindja e studenteve në secilin nivel të ISCED-it në arsimin terciar

Regjistrimi i femrave në secilin nivel terciar të ISCED-it si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve (meshkuj + femra) në të njëjtin nivel të ISCED-it.

Ky tregues ndihmon në vlerësimin e ndryshimit gjinor sa i përket pjesëmarrjes në nivele të ndryshme të arsimit terciar.

Studentët në arsimin terciar sipas fushave të ISCED-it të studimeve

Regjistrimi në secilën fushë të ISCED-it të arsimit terciar, e shprehur si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve në arsimin terciar.

Duke treguar shpërndarje të studentëve terciar sipas fushës së arsimit, ky tregues mund të përdoret për të matur nivelin e zhvillimit të arsimit terciar sa i përket llojeve të fushave të ofruara, kapacitetit në secilën fushë si dhe preferencat e studentëve, duke reflektuar kështu si në kërkesë ashtu edhe në ofertë të burimeve të kualifikuara njerëzore në specializime të ndryshme.

Përqindja dhe shpërndarja e të diplomuarve në bazë të fushave arsimore të ISCED-it në arsimin terciar

Numri i të diplomuarve nga fushat e arsimit sipas ISCED-it në arsimin terciar, e shprehur si përqindje e numrit të përgjithshëm të diplomuarve në arsimin terciar.

Ky tregues tregon shpërndarjen e të diplomuarve në arsimin terciar në fusha të ndryshme të arsimit. Ai tregon gjithashtu zhvillim të arsimit terciar sa i përket numrit të fushave të ofruara si dhe furnizimit me burime të kualifikuara njerëzore në specializime të ndryshme.

Përqindja e të regjistruarve në institucionet private

Të regjistruarit në institucionet private të arsimit në një nivel të caktuar të arsimit shprehur si përqindje e përgjithshme e të regjistruarve në të njëjtin nivel.

Ky tregues i jep një peshë relative arsimit privat, sa i përket regjistrimit në bazë të shkallës dhe kapacitetit të arsimit privat brenda shtetit.

Përqindja e personelit mësimdhënës në institucionet private të arsimit

Numri i mësimdhënësve në institucionet private të arsimit në një nivel të caktuar, i shprehur në përqindje të përgjithshme të personelit mësimdhënës në të gjitha llojet e institucioneve në të njëjtin nivel të arsimit.

Ky tregues i jep një peshë relative arsimit privat sa i përket personelit mësimdhënës, në bazë të shkallës dhe kapacitetit të arsimit privat brenda shtetit.

Arritja e arsimit për popullatën e moshës 25 vjeç e më tepër

Përqindja e popullatës mbi moshën 25 vjeçare, të cilët kanë përfunduar nivelin më të lartë të arsimit.

Ky tregues tregon nivelin e arsimit të popullatës mbi moshën 25 vjeç, cilësinë e kapitalit njerëzor brenda vendit, në mënyrë që të matë nevojat dhe të krijojë politika për përparimin e tij.

Numri i nxënësve në arsimin terciar për 100 000 banorë

Numri i nxënësve të regjistruar në arsimin terciar në një vit të caktuar akademik në 100 000 banorë.

Ky tregues tregon nivelin e përgjithshëm të pjesëmarrjes në arsimin terciar, duke treguar proporcionin (apo dendësinë) e studentëve krahasuar me popullatën në vend.

Regjistrimi në arsimin e mesëm sipas llojit të arsimit

Përqindja e nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm, sipas llojit të arsimit, p.sh arsimit të përgjithshëm (gjimnazet) dhe profesional (teknike, ekonomike, bujqësore, të artit dhe mjekësisë).

Ky tregues jep një ide lidhur me llojin e arsimit të mesëm të ofruar, kapacitetin e secilit lloji dhe furnizimin e mundshëm me punëtorë të shkathët me specializime të ndryshme.

Me arsim privat nënkuptojmë të gjitha institucionet arsimore që nuk udhëhiqen nga autoritetet publike, pavarësisht nëse ato pranojnë mbështetje financiare nga këto autoritete.

Ministria e Arsimit e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministri of Education, Science and Technology

Okvir pokazatelja obrazovanja

Pripremili:

1. Azem Azemi, MONT, rukovoditelj Odeljenja za planiranje i analizu i koordinator tima;
2. Afërdita Kryeziu, MONT, Odeljenja za planiranje i analizu;
3. Miranda Kasneci, MONT, Departman za preduniverzitetsko obrazovanje;
4. Enver Mekolli, MONT - SMIA;
5. Shqipe Bruqi, MONT - SMIA
6. Hazbije Lahu, MONT - SMIA
7. Fatmir Elezi, MONT - Departman za standarde i vrednovanje;
8. Bashkim Bellaqa, ZSK, Departman za socijalnu statistiku;
9. Teuta Ademi, ZSK, Departman za statistiku

Uvod

Sistem obrazovanja u Republici Kosovo postepeno gradi jedan savremeni odnos prema politici razvoja obrazovanja, odnos koji se zasniva na tačnim parametrima koja se oslanjaju na stručnost i naučnost u prilazu problemima obrazovanja.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju (MONT) u saradnji sa UNICEF-om kontinuirano rade zaedno na razvoju jednog stabilnog imodernog sistema za upravljanja informacijama u oblasti obrazovanja.

Dosadašnji razvoj odvijao se u tri faze:

- Sakupljanje , uvođenje i obrada statističkih pokazatelja (mahom kolicinski), i priprema odgovarajucih izveštaja zavisno od datih pokazatelja;
- obrada podataka i dobijanje pokazatelja sistema obrazovanja, i
- stvaranje Okvira pokazatelja obrazovanja u skladu sa parametrima datim od strane UNESKO-a i zemalja OECD-a.

Projekat "Okvir pokazatelja obrazovanja" ima za cilj identifikaciju i računanje pokazatelja obrazovanja na Kosovu koje korespondiraju sa opštim pokazateljima obrazovanja za ceo EFA, odnosno, uspostavljanje jednog Standardnog okvira pokazatelja za oblast obrazovanja.

Ovo je Osnovni dokument za razvoj, upravljanje i monitoring obrazovnih politika, zato što, planiranje treba da se oslanja na verodostojne sisteme informacija. Ovi pokazatelji dostavljaju se i služe dužnosicima odgovornim za obrazovanje, kao i onima koji donose odluke o upravljanju obrazovanjem. Informacioni sistem u obrazovanju pomaže u kupnom sagledavanju stanja u sistemu obrazovanja kao što su: upis učenika, uslovi obrazovanja, stanje infrastrukture, nastavno osoblje, finansijska sredstva (cenu), efikasnost i kapacitet sistema obrazovanja kao i demografska kretanja, ekonomskih uslova i nezaposlenosti i dr. Informacioni sistem se ne zasniva samo na količinskim pokazateljima, ono svakako treba da obuhvati i aspekte kvaliteta rada nastavnog osoblja, mogućnosti nastavnika, roditelja i učenika.

Ideja za razvoj ovog projekta formirala se u toku višegodišnje medjusobne saradnje UNICEF-a i MONT-a i ojačana je nakon posete dva eksperta Instituta UNESCO/IIEP u Parizu G-dina Khadim Sulo i G-dina Fadi Abillama , koji su maja 2009 organizovali jedan 10'to dnevni trening za zvaničnike MONT-a, koji se bave upravljanjem informacija u obrazovanju i zvaničnika za statistiku opštinskih upravaza statistiku sa temom:"Uloga pokazatelja obrazovanja u kreiranju obrazovnih politika".

Projekt se finansira od strane UNICEF-ovog, odeljenja na Kosovu, a realizuje se od strane MONT-a (Odeljenja za planiranje i analizu, odnosno Sektora za i Statistiku, koje je istovre-

meno nosilac projekta. Jedan od ključnih partner u realizaciji projekta jeste i Zavod za statistiku Kosova.

Projektom upravljaju zvaničnici UNICEF-a.

Pre nego što predstavimo Okvir pokazatelja obrazovanja, smatramo potrebnim da ukratko ukažemo sadržaj dokumenta, kome je on namenjen i koji se efekti očekuju.

Kratak sadržaj dokumenta

Ovaj priručnik, pored uvoda i kratke prezentacije, obuhvatiće dva poglavlja:

- Okvir pokazatelja obrazovanja, i
- Rečnik pokazatelja obrazovanja.

Okvir pokazatelja obrazovanja i rečnik oslanjaju se na dokument UNESKO-a.

Pokazatelji u Okviru obuhvaćeni se u tri odeljka:

- Obrazovanje prema ponudi i potražnji, odnosno pristupu i učešću;
- Finansijski izvori;
- Dinamika sistema obrazovanja, koji se deli na:
 - Unutrašnju efikasnost, i
 - Nastavne uslove.

Prema **prvoj podeli** "Obrazovanje prema ponudi i potražnji", odnosno "Pristupu i učešću" prezentiraju se ovi pokazatelji: stepen obuhvata učenika -početnika, neto stepen upisanih učenika -početnika, ošekivane mogućnosti školskog života, bruto stepen upisa, neto stepen upisa, stepen upisa na bazi starosti (godina života), postotak studenata u terciarnom obrazovanju na osnovu nivoa ISCDE-a, 97, postotak studenata na svim nivoima ISCDE-a u terciarnom obrazovanju, studenti u terciarnom obrazovanju prema oblastima studija po ISCDE-u, postotak upisanih u privatnim institucijama obrazovanja, broj učenika u terciarnom obrazovanju na 100 000 stanovnika, osnovna pismenost odraslih (čitanje-pisanje) i stepen analfabetizma, broj odraslih koji su analfabeti.

Prema **drugoj podeli** "Finansijski izvori" prezentuju se sledeći pokazatelji: Javna potrošnja prema Nacionalnom bruto proizvodu (NBP) u postotcima, javni rashodi za obrazovanje kao postotak opštih rashoda Vlade, postotak raspodele tekućih javnih rashoda prema nivoima obrazovanja, tekući javni rashodi po jednom učeniku kao postotak NBP po glavi stanovnika, tekući javni rashodi za obrazovanje kao postotak ukupnih rashoda za oblast obrazovanja, lična primanja nastavnika kao postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje.

Prema **trećoj podeli** "Dinamika sistema obrazovanja" postoje dve grupe pokazatelja:

- a. Unutrašnja efikasnost koji u sebi sadrži sledeće pokazatelje: Stepen završavanja prema razredima, koeficijent efikasnosti, trajanje školovanja po diplomiranom učeniku, nivoi ponovaca (učenika koji ponavljaju) razred, postotak ponavljača, stepen tranzicije, postotak i raspored diplomiranih u terciarnom obrazovanju prema oblastima obrazovanja ISCDE-a, upis u srednje škole prema oblastima obrazovanja, dostignuća obrazovanja za populaciju starosti od 25 godina i na više, i
- b. Uslovi nastave koji sadrži sledeće pokazatelje: Odnos učenik-nastavnik, postotak nastav-nica (žena) kao i postotak nastavnog osoblja u privatnim ustanovama obrazovanja.

Dokument daje odgovore na pitanje šta su obrazovni pokazatelji (razlike između kvaliteta i kvantiteta pokazatelja), razjašnjava definiciju i sadržaj svakog pokazatelja, određuje njihove karakteristike, prezentuje kriterijume za njihov izbor i podelu. Takođe, dokumentom se utvrđuje koji se podaci trebaju prikupljati radi dobijanja ovih pokazatelja, daje formulu i objašnjenje kako treba to razvijati.

Kome je namenjen;

Svi planeri, realizatori, menadžeri i vršioци monitoringa, od centralnog nivoa (MONT) do opštinskog nivoa i škola, su korisnici sistema informacija u obrazovanju. Ali, zbog praktičnih razloga izdvojićemo pet glavnih grupa:

- Kreatori politike obrazovanja (predstavници parlamenta, vlade i ministarstva obrazovanja), kojima su potrebne informacije o sistemu obrazovanja, promene koje se dešavaju unutar tog sistema kao i teškoće sa kojima se suočava oblast obrazovanja.
- partnerske ustanove ministarstva obrazovanja, gde su obuhvaćena ostala zainteresovana ministarstva, agencije za razvoj, sindikati i neprofitne organizacije, donatori i druge, međunarodne i lokalne, vladine i nevladine organizacije i udruženja koji su zainteresovani za oblast obrazovanja, i koji imaju potrebe za brojnijim opštim informacijama o stanju u obrazovnom sistemu.
- administratori i menadžeri sistema obrazovanja, manje imaju potrebe za statističkim pokazateljima u odnosu na potrebe za informacijama koja nisu detaljno obrađena i deljena prema regionima;
- planeri i istraživači za njihov istraživačko analitički rad, u velikoj meri, imaju potrebe za detaljnijim informacijama;

- mediji kao i društvo u celini (roditelji, porezni obveznici i drugi građani) zainteresovani su za opšte informacije koje su jednostavne i jasne, ali ne i usko stručne.

Praktični značaj (efekti) Okvira pokazatelja obrazovanja

Ciljevi obrazovnih ustanova u Republici Kosovo jeste njihovo priključenje u mrežu relevantnih regionalnih evropskih i svetskih institucija. U tom kontekstu treba shvatiti i angažovanost obrazovnih institucija Republike Kosovo za ispunjavanjem parametara kako bi bili obuhvaćeni u EFA.

Praćenje i progres u kretanju prema ciljevima EFA, zahteva uspostavljanje opštih pokazatelja (standarda) relevantnih za obrazovanje. Medjutim, i pored toga, veoma često se javljaju potrebe za stvaranjem dodatnih pokazatelja prema posebnostima svake zemlje. .

Koliko pokazatelja treba izabrati i pripremiti?

Što jer manji broj pokazatelja, to više privlače pažnju, ali izazivaju i poteškoće za analitičare i donosiocce odluka. Veći broj informacija olakšava i poboljšava prezentaciju različitih oblasti obrazovanja kao i promena u tom sistemu. Relevantni međunarodni dokumenti koji se bave ovim pitanjima navode 30 – 40 pokazatelja.

Najveći značaj Okvira pokazatelja obrazovanja jeste da utvrdi standardne pokazatelje koji se daju i od strane UNESCO i zemalja članica OECD-a, te da u sebi sadrže i ciljeve ETA. To bi veoma olakšalo medjusobnu komunikaciju, posebno razmenu informacija sistema obrazovanja. To bi pomoglo da se uspostavi jedan Sistem upravljanja informacijama u obrazovanju u odnosu na zemle Evropske zajednice.

Ovaj okvir, u suštini, predstavlja dobru osnovu za razvoj i standardizaciju sistema pokazatelja u oblasti obrazovanja, koji pored opštih standarda, uvažavaju i specifične zahteve zemlje.

Prema tome, ostaje zadatak institucija obrazovanja, MONT-a i Sektora za statistiku da izvrše prethodne pripreme za implementaciju ovog okvira, a to podrazumeva da se, posle usvajanja i objavljivanja Okvira, treba prići realizaciji narednih aktivnosti, kao:

- Javna prezentacija Okvira ;
- prezentacija Okvira zvaničnicima MONT-a i zvaničnicima opštinskih urava za obrazovanje koji se bave statistikom u oblasti obrazovanja;
- priprema formulara za prikupljanje podataka koji će biti osnova za dobijanje pokazatelja koje su predviđene Okvirom, njihovo računanje i izvođenje odgovarajućih odnosa medju njima;
- izvodjenje pokazatelja za školsku 2009-2010 godinu prema Okviru;
- objavljivanje pokazatelja i preporuka koje proizilaze iz izvedennih odnosa pokazatelja.

Okvir pokazatelja obrazovanja

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
I – Obrazovanje prema potrebi i potražnji				
I.1 – Pristup i učešće				
1. Nivo prijema novoupisanih učenika	Ukupan broj novoupisanih u prve razrede osnovne škole bez obzira na godine starosti iskazano u postotcima u odnosu na populaciju životne starosti koja je zvanično propisana za upis u osnovnu školu.	Na osnovu rodne pripadnosti i geografskog naselja (region, urbano ili ruralno neselje).	Upsani u prvi razred osnovne škole (ili upisani minus učenici koji su ponovili razred); osnovnoškolska populacija starosti koja je utvrđena propisima.	$AIR^t = \frac{N^t}{P_a^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>AIR^t = evidentni nivo obuhvata u školskoj godini t;</p> <p>N^t = broj novoupisanih u prvi razred osnovne škole u školskoj godini t;</p> <p>P^t/a = populacija propisane starosti a; koja je upisana u školu u školskoj godini t.</p> <p>Napomena: Kada se podaci o novoupisanim ne izveštavaju odvojeno, oni se mogu izvesti tako što se oduzme broj ponavljača od ukupnog broja upisanih u prvi razred, pre izračunavanja jasnog nivoa prijema.</p>
2. Neto nivo novoupisanih učenika	Novoupisani u prvi razred osnovne škole, životne starosti koje je utvrđena propisima, izražena u postotcima u odnosu na populaciju iste starosne dobi.	Na osnovu rodne pripadnosti i geografskog naselja (region, urbano ili ruralno neselje).	Novoupisani u prvi razred osnovne škole, prema godištim starostima; populacija propisane strosne dobi za upis u osnovnu školu.	$NIR^t = \frac{N_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>NIR^t = neto nivo upisanih u školskoj godini t;</p> <p>N^t/a = broj dece propisane starosne dobi dorašlih za prijem u osnovnu školu a, koji ulaze u prvi razred osnovnog obrazovanja, u školskoj godini t;</p> <p>P^t/a = populacija dece propisane starosne dobi za upis u osnovnu školu a, u školskoj godini t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
3. Očekivana prijemčivost (mogućnost) školskog života	Očekivana prijemčivost (mogućnost) školskog života definiše se kao ukupan broj godina školovanja koje jedno dete određene starosti može ostvariti, pretpostavljajući da mogućnosti njegovog upisa u školu u određenoj godini života jeste jednak aktuelnom postotku (broju) utvrđenom za upis date starosne dobi.	Deli se na osnovu rodne pripadnosti i geografskog naselja (region, urbano ili ruralno neselje).	Upis na osnovu godina života za sve obrazovne nivoe; populacija propisane školske starosne dobi za sve nivoe obrazovanja na osnovu godina starosti. Ili, posebni postotci prema dobi starosti za sve obrazovne nivoe.	$SLE_a^t = \sum_{i=a}^n \frac{E_i^t}{P_i^t}$ <p>Označava:</p> <p>SLE_t/a = očekivane mogućnosti školskog života starosti a, u godini t;</p> <p>E_t/i = upis u školu populacije starosti i (za $i = a, a+1, \dots, n$) u školskoj godini t; n predstavlja teoretsku granicu najstarije dobi za obrazovanje;</p> <p>P_t/i = populacija starosti i u školskoj godini t.</p>
4. Bruto nivo upisa (BNU)	Opšti upis učenika jednog obrazovnog nivoa, bez obzira na starost, izraženo kao postotak u odnosu na populaciju propisane starosne dobi, koja korespondira sa istim nivoom obrazovanja u određenoj školskoj godini.	Prema rodnoj strukturi, obrazovnom nivou i geografskoj lokaciji (regionalni, ruralni/urbani), kao i prema obrazovnom nivou.	Ukupni broj upisanih za određeni nivo obrazovanja. Populacija jednake starosne grupe koje korespondira sa označenim nivoom.	$GER_h^t = \frac{E_h^t}{P_{h,a}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>GER_t/h = bruto nivo upisa u školu na obrazovnom nivou h, u školskoj godini t;</p> <p>E_t/h = upis na obrazovnom nivou h, u školskoj godini t;</p> <p>$P_{t/h,a}$ = populacija jednake starosti a; koje zvanično korespondira sa obrazovnim nivoom h, u školskoj godini t.</p>
5 Neto nivo upisa (NNU)	Opšti upis godišta prema propisanom dobu starosti u određeni nivo obrazovanja izraženo u postotcima populacije sa kojom korespondira.	Prema rodnoj strukturi, obrazovnom nivou i geografskoj lokaciji (regionalni, ruralni/urbani), kao i prema obrazovnom nivou.	Upis u školu za svaku godinu za starosnu dob određenog obrazovnog nivoa. Populacija godišta koja korespondira sa odgovarajućim obrazovnim nivoom.	$NER_h^t = \frac{E_{h,a}^t}{P_{h,a}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>NER_t/h = neto nivo upisa u školu na obrazovnom nivou h, u školskoj godini t;</p> <p>$E_{t/h,a}$ = upis u školu populacije godišta a, na obrazovni nivo h, u školskoj godini t;</p> <p>$P_{t/h,a}$ = populacija godišta a, koja zvanično korespondira sa obrazovnim nivoom h, u školskoj godini t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
6. Nivo upisa na osnovu godina starosti	Postotak učenika određene starosne dobi upisanih u školu, bez obzira na obrazovni nivo; u odnosu na populaciju kojom korespondira.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, obrazovnom nivou i geografskoj lokaciji (regionalni, ruralni/urbani), kao i prema obrazovnom nivou.	Upis na osnovu godina starosti za svaku godinu. Populacija starosne dobi koja korespondira.	$ASER_a^t = \frac{E_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>ASERt/a = nivo upisa po dobi starosti, populacija životne starosti a, u školskoj godini t;</p> <p>Et/a = upis populacije starosti a, u školskoj godini t;</p> <p>Pt/a = populacija starosti a u školskoj godini t.</p> <p>Napomena: Ova metoda se može koristiti i odvojeno za izračunavanje ASER-putem individualnih nivoa obrazovanja. Izračunavanje je isto, a jedina razlika je što se upis odnosi na jedan obrazovni nivo. Pr. Osnovno obrazovanje.</p>
7. Postotak studenata u terciarnom obrazovanju na osnovu nivoa ISCED-a, 97	Upis u terciarno obrazovanje za svaki nivo ISCED-a izraženo u postotcima ukupnog broja upisanih u terciarno obrazovanje.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi i vrsti upisa studenta (studenti part-time, full-time, i vanredni).	Upisani u terciarno obrazovanje po ISCED-u.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>%Et/h = postotak studenata terciarnog nivoa po ISCED-u h, u akademskoj godini t;</p> <p>Et/h = upisani na terciarni nivo ISCED-a h, u akademskoj godini t.</p>
8. Postotak studenata na svakom nivou ISCED-a u terciarnom obrazovanju	Upis žena u svaki terciarni nivo ISCED-a kao postotak ukuono upisanih (muškarci + žene) na istom nivou ISCED-a.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi i vrsti upisa studenta (studenti part-time, full-time, i vanredni).	Upisani u terciarno obrazovanje po ISCED-u. i po rodnoj strukturi.	$\%E_h^t = \frac{E_h^t}{\sum_{h=5} E_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>%FET/h = postotak studenata žena u terciarnom obrazovanju po ISCED-u na nivou h, u akademskoj godini t;</p> <p>FET/h = studentkinje na nivou h u terciarnom obrazovanju ISCED-a u akad. godini t;</p> <p>Et/h = ukupan broj upisanih (mušk. + žene) na nivou h terciarnog obrazovanja ISCED-a u akad. godini t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
9. Studenti u tercijarnom obrazovanju prema oblastima studija po ISCED-u.	Upis u tercijarno obrazovanje prema svako-koj oblasti ISCED-a, iskazano kao postotak ukupno upisanih u tercijarno obrazovanje.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, nivou ISCED-a, i prema vrsti upisa studenta (studenti part-time, full-time, i vanredni).	Upis u tercijarno obrazovanje prema oblastima studija.	$\%FE_h^t = \frac{FE_h^t}{E_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%Et/f$ = postotak upisanih studenata u oblasti studija f, u akademskoj godini t;</p> <p>Et/f = broj upisanih studenata u oblast studija f, u akademskoj godini t;</p> <p>n = broj oblasti obrazovanja.</p>
10. Postotak upisanih u privatne institucije	Upisani na određeni obrazovni nivo u privatnim ustanovama obrazovanja izražen kao ukupni postotak upisanih na isti nivo.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, prema geografskoj lokaciji (region, urbana/ruralna) i prema nivou obrazovanja.	Upis prema nivoima obrazovanja, prema vrsti ustanove (javna/ privatna).	$\%G_f^t = \frac{G_f^t}{\sum_{f=1}^n G_f^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%Ept/h$ = postotak upisanih učenika u privatne ustanove na obrazovni nivo h, u škol. godini t;</p> <p>Ept/h = broj upisanih učenika u privatne ustanove na nivo obrazovanja h, u školskoj godini t;</p> <p>Et/h = broj ukupno upisanih učenika u sve vrste ustanova nivoa obrazovanja h, u škol. godini t.</p>
11. Broj mladih u tercijarnom obrazovanju na 100.000 stanovnika	Broj mladih upisanih na tercijarno obrazovanje određene akademske godine na 100.000 stanovnika.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, prema geografskoj lokaciji (region, urbana/ruralna sredina).	Broj studenata upisanih na tercijarno obrazovanje i ukupan broj stanovnika.	$S_{100.000}^t = \frac{\sum_{h=5}^7 E_h^t}{P^t} * 100.000$ <p>Označava:</p> <p>$St 100,000$ = broj mladih na tercijarnom obrazovanju na 100,000 stanovnika godine t;</p> <p>Et/h = broj upisanih studeneta na tercijarnog nivoa ISCED-a h, školske god. t;</p> <p>Pt = stanovništvo zemlje u godini t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
12. Osnovna pismenost (čitanje-pisanje) i nivo analfabetizma odraslih	Stepen osnovne pismenosti definiše se kao postotak populacije starosti iznad 15 godina koji ne mogu čitati i pisati kratke i jedno-stavne stavne tekstova iz njihovog dnevnog života. Analfabetizam kod odraslih definiše se kao postotak populacije od 15 godina starosti pa naviše koji nisu u stanju da čitaju niti pišu kratke i jednostavne tekstove iz njihovog dnevnog života.	Ovaj pokazatelj treba da izračunati prema rodnoj strukturi, geografskom mestu (regionalno, urbano/ruralno) i prema sedećim starosnim grupama: 15-19; 20-24; 25-29; 30-34; 35-39; 40-44; 45-49; 50-54; 55-59; 60-64; 65 i naviše.	Populacija i broj onih koji imaju znanja nivoa osnovne pismenosti (ili su analfabeti) od 15 godina starosti i naviše.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>LITt/15 = stepen osnovne pismenosti odraslih (15+) u godini t, iLLt 15 = Stepen analfabetizma odraslih (15+) u godini t;</p> <p>Lt/15 = populacija odraslih koji imaju osnovnu pismenost (15+) u godini t, it15 = Odrasli koji su analfabeti (15+) u godini t;</p> <p>Pt/15 = odrasli (15+) u godini t, LITt 15 + iLLt 15 = 100%</p>
14. Broj odraslih koji su analfabeti	Populacija od 15 godina i stariji, koji ne znaju da pišu niti da čitaju kratke i jednostavne tekstove vezano za njihov svakodnevni život.	Ovaj pokazatelj treba da se izračunava prema rodnoj strukturi, geograf. mestu (regionalno, urbano/ruralno) i prema sedećim starosnim grupama 15-19, 20-24, 25-29, ..., 60-64, 65 i više.	Stanovništvo i broj analfabeta po rodnoj pripadno-sti od 15 godina pa naviše.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>LITt/15 = stepen osnovne pismenosti odraslih (15+) u godini t, iLLt 15 = Stepen analfabetizma kod odraslih (15+) u godini t;</p> <p>Lt/15 = populacija odraslih koji znaju čitati i pisati (15+) u godini t, it15 = Poppulacija koji su analfabeti (15+) u godini t;</p> <p>Pt/15 = populacija odraslih (15+) u godini t</p> <p>LITt 15 + iLLt 15 = 100%.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
II – Ljudski i finansijski izvori				
II.1- Finansijski izvori				
1. Javni rashodi kao postotak Nacionalnog bruto proizvoda (NBP)	Ukupni javni rashodi za obrazovanje (tekući i kapitalni) iskazani u postotcima Nacionalnog bruto proizvoda (NBP) za određenu finansijsku godinu.	Po pravilu, ovaj pokazatelj se izračunava na nacionalnom nivou.	Ukupni javni rashodi za obrazovanje i nacionalni bruto proizvod za određenu finansijsku godinu.	$\%XGNP_t = \frac{PXE_t}{GNP_t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>%XGNP_t = postotak javnih rashoda za obrazovanje u finansijskoj godini t;</p> <p>PXE_t = ukupni javni rashodi za obrazovanje u finansijskoj godini t;</p> <p>GNP_t = nacionalni bruto proizvod u finans. godini t.</p>
2. Javna rashodi za obrazovanje u odnosu na postotak opštih rashoda vlade	Ukupni javni rashodi za obrazovanje (tekuća i kapitalna) izražena kao postotak opštih izdataka vlade u određenoj finansijskoj godini.	Ovi pokazatelji mogu se prikazati prema administrativnim nivoima, geo-grafskoj lokaciji naselja (region, urbano/ruralno naselje) i nameni ulaganja (lični dohotci, nastavni materijal i dr.).	Ukupni javni rashodi za obrazovanje; i ukupni rashodi vlade.	$\%PXEt = \frac{PXE_t}{TPX_t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>%PXEt = javni rashodi za obrazovanje kao postotak ukupnih rashoda vlade u finansijskoj godini t;</p> <p>PXEt = ukupna javna rashodi za obrazovanje u finansijskoj godini t;</p> <p>TPX_t = ukupni rashodi vlade u finans. godini t.</p>
3. Raspodela tekućih javnih rashoda za obrazovanje u postotcima i prema nivoima.	Tekući javni rashodi za svaki obrazovni nivo izraženi u postotcima u odnosu na ukupne tekuće javne rashode za obrazovanje.	Ovaj pokazatelj može se prikazati prema administrativnim nivoima, po geografskoj lokaciji (region urbano/ruralno naselje) i po namena-ma tekućih rashoda (lič. dohotci, nastavni materijal, stipendije, socijalne usluge, troškovi održavanja i dr.)	Ukupni tekući javni rashodi za obrazovanje; prema obrazovnim nivoima.	$\%PCXE_h^t = \frac{PCXE_h^t}{\sum_{h=1}^n PCXE_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>%PCXEt/h = postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje na nivou h, u finansijskoj godini t;</p> <p>PCXEt/h = opšti javni rashodi za obrazovanje na nivou h u finansijskoj god. t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
4. Tekući javni rashodi po jed nom učeniku kao postotak (NBP) po glavi stanovnika.	Tekući javni rashodi po jednom učeniku na sva-kom nivou obrazovanja izražen kao postotak (NBP) po glavi stanovnika za jednu finansijsku godinu.	Ovaj pokazatelj može da se deli prema nivoima obrazovanja.	Tekući javni rashodi prema nivoima obrazovanja, broj upisanih učenika za svaki nivo obrazovanja, (NBP) stanovništvo.	$\%PCXE_{h,GNPc}^t = \frac{PCXE_h^t}{E_h^t} \cdot \frac{GNP}{P^t}$ <p>Označava:</p> <p>$\%PCXE_{h,GNPc}^t$ = tekući javni rashodi za svakog učenika obrazovnog nivoa h, kao postotak NBP-a po glavi stanovnika, u finans. god. t;</p> <p>$PCXE_{h,GNPc}^t$ = tekući javni rashodi obrazovanja na nivou h, u finans. godini t;</p> <p>GNP^t = nacionalni bruto proizvod u finansijskoj god. t;</p> <p>E_h^t = ukupni opis obrazovanja nivoa h, u školskoj godini t;</p> <p>P^t = ukupno stanovništvo zemlje u godini t.</p>
5. Tekući javni rashodi za obrazovanje kao postotak ukupnih rashoda za obrazovanje	Tekući javni rashodi za obrazovanje izraženi kao postotak ukupnih rashoda (tekućih i kapitalnih) u jednoj finansijskoj godini.	Ovaj pokazatelj se izračunava samo na nacionalnom nivou, a mogu se prikazati prema administrativnim nivoima vlasti (centralna, regionalna, lokalna).	Tekući javni rashodi za obrazovanje i ukupni javni rashodi za obrazovanje (tekući + kapitalni).	$\%PCXE_t = \frac{PCXE_t}{TPXE_t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%PCXE_t$ = postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje u finans. godini t.</p> <p>$PCXE_t$ = tekući ukupni javni rashodi za obrazovanje u finansijskoj godini t.</p> <p>$TPXE_t$ = ukupni javni rashodi u godini t.</p>
6. Lična primanja nastavnika kao postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje	Javni rashodi izdvojeni za lična primanja nastavnika izraženi u postotcima u odnosu na ukupne tekuće javne rashode za obrazovanje.	Ovaj pokazatelj može se prikazati prema administrativnim nivoima vlasti (centralna, regionalna, lokalna).	Ukupni tekući javni rashodi za obrazovanje i tekući javni rashodi za lična primanja nastavnika.	$\%TX_t = \frac{TX_t}{PCXE_t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%TX_t$ = postotak tek. javnih rashoda za obrazovanje izdvojena za lična primanja nastavnika u fin. godini t.</p> <p>TX_t = ukupni tek. javni rashodi za lična primanja nastavnika u finansijskoj god. t.</p> <p>$PCXE_t$ = ukupni tekući javni rashodi za obrazovanje u finansijskoj godini t.</p>

Pokazatelj	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
III– Dinamika obrazovnog sistema				
III.1 – Interna efikasnost				
1. Step en uspešnosti završavanja (prelaznost)	Postotak generacije učenika upisanih u prvi razred od kojih se očekuje da uspešno završe svaki razred tog obrazovnog nivoa u određenoj školskoj godini.	Stepen uspešnosti završavanja razreda može se prikazati prema rodnoj strukturi, geograf-skoj lokaciji (region, urbano/ruralno naselje) i prema vrsti ustanove (privata/ javna). Takođe, može se prikazati prelaznost učenika u naredni razred i prelaznost bez ponavljanja.	Upis po razredima za dve uzastopne godine (godina t i t+1); broj ponovaca po razredima za godinu t+1 .	$SR_{g,i}^k = \frac{\sum_{t=1}^m P_{g,i}^t}{E_g^k} * 100$ <p>Označava:</p> <p>i = razred (1, 2, 3, ..., n) t = godina (1, 2, 3, ..., m) g = razred učenika;</p> <p>SR_{k/g,i} = stepen uspešnog završavanja odredjenog razreda g, u razredu i, u datoj godini k;</p> <p>E_{k/g} = ukupni broj učenika istog razreda g, u odnosnoj godini k;</p> <p>P_{t/g,i} = učenici koji su završi-li sa uspehom razred E_{k/g} Koji će se priključiti narednim razredima i tokom sledećih godina t;</p> <p>R_{t,i} = broj ponovaca razreda i, u školskoj god. t.</p>
2. Koeficient efikasnosti	Optimalni broj godina koji se zahteva od učenika (bez ponavljanja i napuštanja) kako bi se dostigao broj diplomiranih odredjene generacije za jedan obrazovni nivo izraženo u postocima aktuelnog broja (sa po-novcima i uč. koji na-puštaju) učenika i utroše-nih učenik-godina radi dostizanja istiog broja diplomiranih. Step en ulaza – izlaza, koji je recipročan koeficientu efikasnosti, često se koristi kao alternativa. (Napomena: Jedna školska godina koju učenik provede u jednom razredu računa se kao jedna učenič-godina.	Koeficient efikasnosti može se prikazati po rodnoj strukturi, geograf. lokaciji (region, urbana/ ruralna) sredina i prema vrsti škole (privatna/javna ustanova).	Broj diplomiranih i onih koji su napustili prema vremenskom trajanju školovanja. Takođe, ovi se podaci mogu izvesti koristeći jedan rekonstrui-sani model razre-da koji zahteva uzastopni upis po razredima za dve godine (godina t i god. t+1); broj ponovaca po raz-redu t+1 i broj diplomiranih za godinu t .	$CE_g = \frac{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * n}{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}} * 100$ <p>Za više pojedinosti, pogledajte naredni dijagram za analizu razreda.</p> <p>Označava:</p> <p>CE_g = koeficient efikasnosti učenika zarazreda g</p> <p>g, n G = broj diplomiranih učenika u razredu g; u posledjem raz. n; posle god. nastave n (bez ponavljanja)</p> <p>g, j G = broj diplomiranih uč. iz razreda g u poslednjem razredu n; posle j godina školovanja.</p> <p>g, j D = broj učenika (iz razreda g) koji su napustili školu posle j godina školovanja.</p> <p>k označava dozvoljene ponovce; n predviđeno trajanje školovanja za jedan ciklus ili nivo obrazovanja; g razred učenika; i, j broj godina školovanja.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
3. Godine školovanje za svakog diplomiranog	Prosečan broj godina koje učenici jedne generacije provedu do diplomiranja na određenom obrazovnom nivou, uzimajući u obzir izgubljene godine zbog ponavljanja ili napuštanja škole.	Godine učenika provedene u nastavi mogu se prikazati prema rodnoj strukturi, geograf. lokaciji (region, urbano/ruralno naselje) i prema vrsti ustanove (privatna/ javna škola).	Ukupan broj utrošenih godina određenog razreda učenika i ukupan broj diplomiranih iz istog razreda. Ovi se podaci mogu izvesti koristeći model rekonstrukcije razreda, koji zahteva uza-stopni opis po razredu za dve godine (godinu t i $t+1$); broj ponovaca po razredima za godinu $t+1$ i broj diplomiranih za godinu t .	$YIG_g = \frac{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}}{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j}}$ <p>Za više detalja pogledajte naredni dijagram analize za razrede</p> <p>Označava:</p> <p>YIG_g = godine školovanja do diplomiranja (za diplomirane koji pripadaju razredu g)</p> <p>G_{g, j} = diplomanti razreda g, posle j god. školovanja g, j D = Napuštanje razreda g posle j godina školovanja;</p> <p>k broj dozvoljenih ponavljanja; n označava regularno vreme trajanja školovanja za ciklus ili obraz. nivo; g razred učenika; j broj godina školovanja.</p>
4. Stepen ponavljanja	Proporcija učenika upisanih u jedan razred, određene školske godine koji nastavljaju učenje u istom razredu i naredne školske godine.	Stepen ponavljanja može se dati prema razredima, rodnoj strukturi, geograf. lokaciji (region, urbano/ruralno naselje) i prema vrsti ustanove (privatna/ javna škola).	Upis prema razredima za godinu t i broj ponovaca iz istog razreda po razredu za godinu $t+1$.	$r_i^t = \frac{R_i^{t+1}}{E_i^t}$ <p>Označava:</p> <p>r_{t/i} = stepen ponavljanja u razredu i, u škol. godini t;</p> <p>R_{t+1/i} = broj učenika-ponovaca razreda i, u školskoj godini t+1;</p> <p>E_{t/i} = broj upisanih učenika u razred i, škol. godine t.</p>
5. Postotak ponovaca	Ukupan broj upisanih učenika u isti razred kao u prošloj godini, izraženo u postotcima u odnosu na ukupan broj upisanih u određeni razred.	Ovaj pokazatelj treba izračunati prema rodnoj strukturi geograf. lokaciji (regionu urbano/ruralno naselje) i obrazovnom nivou.	Broj ponovaca i upisanih po razredu za istu školsku godinu.	$PR_i^t = \frac{R_i^t}{E_i^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>PR_{t/i} = postotak ponovaca u razredu i, u škol. godini t;</p> <p>R_{t/i} = broj ponovaca koji su ponavljali razred i u školskoj god. t;</p> <p>E_{t/i} = broj učenika upisanih u razred i, školske godine t.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
6. Stepen tranzicije	Broj učenika primljenih u prvu godinu, određene godine za određeni obrazovni nivo, izraženo u postotcima broja učenika upisanih u završni razred prethodnog nivoa obrazovanja u pošloj godini (pre godinu dana).	Treba prikazati prema rodnoj strukturi, obrazovnom nivou geografskoj lokaciji (regionu urbano/ ruralno naselje).	Upis u završni razred određenog ciklusa ili nivoa obrazovanja i novoupisanih (ili upisani minus ponovci) u prvoj godini ciklusa ili nivoa obrazovanja.	$TR_{h,h+1}^t = \frac{E_{h+1,1}^{t+1} - R_{h+1,1}^{t+1}}{E_{h,n}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$TR_{h,h+1}^t$ = stepen tranzicije (sa ciklusa ili obrazovnog nivoa h, na $h+1$ u školskoj god. t);</p> <p>$E_{h+1,1}^{t+1}$ = broj upisanih u prvi razred prvog nivoa obraz. $h+1$, u školskoj god. $t+1$;</p> <p>$R_{h+1,1}^{t+1}$ = broj uč. ponovaca prve godine obrazovnog nivoa $h+1$ u škol. god. $t+1$;</p> <p>$E_{h,n}^t$ = broj upisanih uč. u završni razred n, obrazovni nivo h u školskoj god. t.</p>
8. Postotak i podela diplomiranih u terciarnom obrazovanju prema obrazovnim oblastima ISCED-a	Broj diplomiranih iz oblasti obrazovanja prema ISCED-u. u odnosu na postotak broja ukupno diplomiranih u terciarnom obrazovanju.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi kao i prema nivoima ISCED-a za terciarno obrazovanje.	Diplomirani u terciarnom obrazovanju prema oblastima obrazovanja.	$\%E_f^t = \frac{E_f^t}{\sum_{f=1}^n E_f^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%E_f^t$ = postotak diplomiranih stud. iz oblasti obrazovanja f, akademske godine t;</p> <p>E_f^t = broj dipl. dtudenata iz oblasti obrazovanja f, akad. godine t;</p> <p>n = broj obrazovnih oblasti.</p>
9. Upis u srednje obrazovanje prema vrstama obrazovanja	Postotak učenika upisanih u srednje obrazovanje prema vrsti obrazovanja; Pr. Opšte obrazovanje (gjimnazije) i stručno (tehničke, eko-nomske, poljoprivredne, umetničke i medicinske škole).	Ovaj se pokazatelj daje prema rodnoj strukturi, vrsti škole (javna/privatna i prema geogr. lokaciji (region, urbano/ ruralno naselje).	Upisani u srednje obrazovanje prema vrsti obrazovanja.	$\%E_s^t = \frac{E_s^t}{\sum_{s=1}^n E_s^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%E_s^t$ = postotak učenika upisanih i vrstu srednje škole, u školskoj god. t;</p> <p>E_s^t = broj upisanih učenika na vrstu s, srednjeg obraz. u školskoj god. t;</p> <p>n = broj i vrste škola u srednjem obrazovanju.</p>

Pokazatelji	Definicija	Podela	Potrebni podaci	Formula
10. Postignuto (nivo) obrazovanja za populaciju starosti od 25 i više godina.	Postotak populacije iznad 25 godina života, koji imaju najviši završeni stepen obrazovanja.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, geograf. lokaciji (region, urbani/ruralni), istim starosnim grupama i prema sektorima struka.	Populacija starosti 25 i više godina i najviši postignuti nivo obrazovanja.	$\%P_{25+,h}^t = \frac{P_{25+,h}^t}{P_{25+}^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%Pt/25, h$ = postotak populacije od 25 i više godina starosti koji su dostigli nivo obrazovanja h, godine t;</p> <p>$Pt/25, h$ = populacija od 25 i više godina starosti koji su postigli nivo obrazovanja h, godine t;</p> <p>$Pt/25$ = ukupna populacija od 25 i više godina, godine t.</p>
III. 2 - Uslovi nastave				
1. Odnos učenik/nastavnik	Prosečan broj učenika po nastavniku na određenom obrazovnom nivou tokom jedne školske godine.	Pokazatelj treba prikazati prema obrazovnim nivoima, po vrstama ustanova (privatne/javne ško.) i prema geograf. lokaciji (region, urbani/ruralni).	Broj upisanih učenika i nastavni kadar za određeni specifični obrazovni nivo.	$PTR_h^t = \frac{E_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$PTRt/h$ = odnos učenik/nastavnik na obrazovnom nivou h u školskoj godini t;</p> <p>Et/h = ukupni broj učenika/studenata na nivou h školske godine t;</p> <p>Tt/h = ukupan broj nastavnika na obrazovnom nivou h u školskoj godini t.</p>
2. Postotak nastavnika-žena	Broj nastavnika-žena na određenom obrazovnom nivou iskazano u postocima u odnosu na ukupan broj nastavnika istog obrazovnog nivoa u jednoj školskoj godini.	Ovaj pokazatelj može se izračunati prema obrazovnim nivoima, geograf. lokaciji (region, ruralno/urbano naselje), prema vrsti ustanova (javne i privatne škole), istim starosnim grupama nastavnika i prema kvalifikacijama nastavnika	Broj nastavnika po rodnoj strukturi.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%FTt/h$ = postotak nastavnika-žena u obrazovnom nivou h godine t;</p> <p>FTt/h = broj nastavnika-žena na obrazovnom nivou h u godini t;</p> <p>Tt/h = ukupan broj nastavnika (žena, muškaraca) u obrazovnom nivou h u godini t.</p>
3. Postotak nastavnog osoblja u privatnim ustanovama obrazovanja	Broj nastavnika u privatnim ustanovama obrazovanja na određenom nivou, izraženo u postocima nastavnika u svim vrstama ustanova istog obrazovnog nivoa.	Ovaj pokazatelj treba dati prema rodnoj strukturi, prema geograf. lokaciji (region, ruralno/urbano naselje), te prema nivou obrazovanja	Nastavni kadar prema nivoima obrazovanja i prema vrstama ustanova (javna/ privatna).	$\%Ep_h^t = \frac{Ep_h^t}{E_h^t} * 100$ <p>Označava:</p> <p>$\%Tpt/h$ = postotak nastavnog osoblja u privatnim ustanovama obrazovnog nivoa h, u školskoj godini t;</p> <p>Tpt/h = nastavno osoblje u privatnim ustanovama obrazovnog nivoa h, godine t;</p> <p>Tt/h = ukupan broj nastavnika (u javnim i privatnim ustanovama obrazovanja) obrazovnog nivoa h u škol. godini t.</p>

REČNIK

POKAZATELJI

Stepen prijema učenika početnika

Ukupan broj novoupisanih koji pristupaju u prvi razred osnovne škole, bez obzira na starosnu dob, izraženo u postotcima u odnosu na populaciju zakonom propisane životne starosti za prijem u osnovnu školu.

Stepen prijema učenika početnika u školu (opšti nivo pristupa osnovnom obrazovanju) pokazuje kapacitet sistema obrazovanja za obezbedjenje pristupanja u prvi razred za populaciju zakonom propisane životne starosti za prijem u školu.

Neto stepen upisanih početnika

Novoupisani u prvi razred osnovnog obrazovanja koji imaju zakonom propisanu starost za upis u osnovnu školu, izraženo kao postotak u odnosu na ukupnu populaciju iste životne starosti.

Pokazuje stepen pristupa osnovnom obrazovanju populacije odgovarajuće starosne dobi za upis u osnovno obrazovanje.

Očekivana prijemčivost (mogućnost) školskog života

Očekivana prijemčivost (mogućnost) školskog života definiše se kao ukupni broj godina školovanja koje jedno dete određene starosne dobi može realizovati u budućnosti, pretpostavljajući da su, mogućnost njegovog upisa u školu u određenoj godini starosti, jednaki sa aktuelnim postotkom upisa za tu starosnu dob.

Ovaj pokazatelj označava opšti nivo jednog sistema obrazovanja u odnosu na broj godina obrazovanja koje se očekuje da jedno dete može postići.

Stepen tranzicije

Broj učenika primljenih u prvu godinu određenog obrazovnog nivoa, određene godine iskazane u postotcima broja upisanih učenika u završni razred prethodnog obrazovanog nivoa u prošloj godini (pre godinu dana).

Ovaj pokazatelj sadrži informacije za stepen pristupa ili tranzicije iz jednog ciklusa ili nivoa obrazovanja na viši nivo.. Gledano sa nižeg obrazovnog stepena, on se smatra kao pokazatelj određenog rezultata, dok, gledano sa višeg obrazovnog stepena, on predstavlja pokazatelj pristupa.

Bruto stepen upisa (BSU)

Ukupan broj upisanih učenika na određeni obrazovni nivo, bez obzira na starosnu dob, iskazano u postotku u odnosu na populaciju zakonom propisane starosne dobi, koja korespondira sa istim obrazovnim nivoom u određenoj školskoj godini.

Bruto stepen upisa u školu u najvećoj meri koristi se za iskazivanje opšteg stepena učešća u određenom obrazovnom nivou. On pokazuje kapacitet obrazovnog sistema za upis učenika određenog starosnog doba

Neto stepen upisa (NSU)

Ukupan upis učenika iste, zakonom propisane životne starosti na određeni obrazovni nivo iskazano kao postotak odnosne/korespondentne populacije.

Pokazuje stepen učešća dece i mladih propisane starosne dobi na određenom obrazovnom nivou koji korespondira sa odgovarajućim nivoom obrazovanja.

Stepen upisa na osnovu godina starosti

Postotak učenika određene starosne dobi upisanih u školu, nezavisno od nivoa obrazovanja u poređenju sa odnosnom/ korespondentnom populacijom.

Pokazuje masu učešća jedne generacije određene starosne dobi u obrazovnim aktivnostima.

Stepen ponavljanja (razreda)

Proporcija upisanih učenika u jedan razred, određene školske godine, koji nastavljaju da prate nastavu u istom razredu (nivou) i naredne školske godine.

Jedan od glavnih pokazatelja za analizu i projektovanje rasporedjivanja učenika iz jednog razreda u drugi unutar određenog obrazovnog nivoa.

Stepen savladavanja razreda

Postotak upisane generacije učenika u prvi razred jednog nivoa u određenoj školskoj godini, koji očekuju da će sa uspehom savladati svaki razred tog obrazovnog nivoa.

Stepen uspešnog završavanja razreda jeste mera snage prenosa i interne efikasnosti sistema obrazovanja. Ono ilustruje situaciju vezanu za uspeh prelaska učenika iz jednog u drugi (viši) razred, i istovremeno nivo napuštanja/osipanja učenika razreda.

Koeficijent efikasnosti

Broj optimalnih učenik-godina koji zahteva (bez ponavljanja i napuštanja) dostizanje određenog broja diplomiranih iz jedne generacije određenog obrazovnog nivoa, iskazane u postotcima aktuelnog broja (sa ponovcima i učenicima koji su napustili) učenik-godina utrošenih za dostizanje istog broja diplomiranih. Stepent ulaz – izlaz, koji je recipročan sa koeficijentom efikasnosti, često se koristi kao alternativa.

Napomena: Učenik koji provede jednu godinu u jednom razredu računa se kao jedna učenička godina (učenik-godina).

Ovo je jedan sintetički pokazatelj interne efikasnosti sistema obrazovanja. On u sebi sadrži posledice koje ponavljanje i napuštanje razreda deluju na efikasnost obrazovnog sistema u promovisanju željenog broja diplomiranih.

Godina školovanja svakog diplomiranog

Prosečan broj godina jedne generacije učenika provedena u školovanju, koji diplomiraju na određenom obrazovnom nivou, uključujući izgubljene godine zbog napuštanja ili ponavljanja razreda.

Vrednovanje nivoa interne efikasnosti obrazovanja, u odnosu na prosečni broj godina koji će se investirati kako bi se postiglo diplomiranje.

Postotak ponovaca

Ukupan broj upisanih učenika u isti razred kao i prethodne godine, iskazano u postotcima u odnosu na ukupni upis u određeni razred.

Ovaj pokazatelj meri nivo i vrste (uzroke) ponavljanja po razredima, kao deo interne efikasnosti obrazovnog sistema.

Osnovna pismenost odraslih i stepen analfabetizma

Osnovna pismenost se definiše kao postotak populacije iznad 15 godina života, koji znaju čitanje i pisanje jednostavnih i kratkih tekstova iz njihovog dnevnog života. Analfabetizam kod odraslih definiše se kao postotak populacije od 15 godina starosti i naviše, koji ne znaju da čitaju, niti da pišu neki jednostavni i kratki tekst iz njihovog svakodnevnog života.

Stepen osnovne pismenosti kod odraslih akumulirana su postignuća iz osnovnog obrazovanja i programa čitanja i pisanja kao transferu umeća i osposobljavanja populacije, pružajući im mogućnosti za primenom stečenih umeća u svakodnevnom životu i nastavkom učenja i komuniciranja korišćenjem pisane reči.

Broj analfabeta kod odraslih

Populacija od 15 godina i starija, koja ne zna da piše, niti da čita kratke i jednostavne tekstove iz njihovog svakodnevnog života.

Ovaj pokazatelj identifikuje veličinu i ako je to moguće i mesto boravka i karakteristike populacije koji su analfabeti od 15 i starije životne dobi, koje treba posmatrati kao cilj napora i politike širenja programa za opismenjavanje (osnovno čitanje i pisanje) populaciju odraslih analfabeta

Javni rashodi kao postotak Nacionalnog bruto produkta (NBP)

Ukupni javni rashodi za obrazovanje (tekući i kapitalni) iskazani kao postotak Nacionalnog bruto produkta (NBP) za određenu finansijsku godinu.

Ovaj pokazatelj predstavlja proporciju bogatstva jedne zemlje koja se stvara tokom jedne finansijske godine, koja se, od strane vladinih ovlašćenih institucija, troši za obrazovanje.

Javni rashodi za obrazovanje kao postotak ukupnih rashoda vlade

Ukupni javni rashodi za obrazovanje (tekući i kapitalni) iskazani kao postotak ukupnih rashoda vlade u jednoj finansijskoj godini.

Deo ukupnih javnih rashoda koja se izdvaja za obrazovanje dozvoljava vrednovanje težišta obrazovnih politika vlade u odnosu na visinu predviđenih drugih javnih ulaganja (investicija). Takođe, to reflektuje odlučnost vlade koja investicije usmerava ka razvoju ljudskih resursa.

Postotak raspodele tekućih javnih rashoda za obrazovanje po nivoima

Tekući javni rashodi za svaki nivo obrazovanja, iskazana kao postotak ukupnih tekućih javnih rashoda koja se dodeljuju za obrazovanje.

Ovaj pokazatelj prikazuje kako su raspodeljeni finansijski izvori za obrazovanje prema različitim obrazovnim nivoima ili fazama obrazovanja. Ono je merilo koncentracije rashoda vlade u odnosu na određeni nivo obrazovanja unutar rashoda raspoređenih obrazovanju.

Tekući javni rashodi po učeniku kao postotak NBP po glavi stanovnika

Tekući javni rashodi po jedinici učenika na svim obrazovnim nivoima, iskazano kao postotak NBP-a po glavi stanovnika za jednu finansijsku godinu.

Ovaj pokazatelj jeste merilo raspodele prihoda po glavi stanovnika koji se troši za svakog učenika u obrazovnom pricesu.

Tekući javni rashodi za obrazovanje kao postotak ukupnih rashoda za obrazovanje

Tekući javni rashodi za obrazovanje iskazana u postotcima u odnosu na ukupne javne rashode za obrazovanje (tekući i kapitalni) u jednoj finansijskoj godini.

Ovaj pokazatelj predstavlja raspodelu tekućih rashoda unutar ukupnih javnih rashoda koja iskazuje (predstavlja) vladin model za rashode u obrazovanju, koja se odnosi na visinu između tekućih i kapitalnih rashoda.

Lična primanja nastavnika kao postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje

Javni rashodi koji se izdvajaju za lična primanja nastavnika, iskazana kao postotak tekućih javnih rashoda za obrazovanje.

Ovaj pokazatelj služi za uporedna merenje ličnih primanja nastavnika unutar javnih rashoda za obrazovanje u odnosu na troškove administracije, materijalne troškove procesa nastave, stipendije i dr.

Odnos učenik/nastavnik

Prosečan broj učenika po nastavniku tokom jedne školske godine i na određenom obrazovnom nivou.

Ovaj pokazatelj se koristi za upoređivanje broja učenika po jednom nastavniku na svim obrazovnim nivoima i vrstama obrazovanja, u odnosu na propisane nacionalne normative.

Postotak nastavnika- žena

Broj nastavnica na određenom obrazovnom nivou iskazana u postotcima u odnosu na ukupan broj nastavnog osoblja istog obrazovnog nivoa za jednu školsku godinu.

Ovaj pokazatelj prikazuje rodnu strukturu nastavnog osoblja. Pomaže u procenjivanju potreba i potsticanju i ohrabrivanju žena (devojaka) kako bi učestvovala u aktivnostima nastave na određenom nivou obrazovanja.

Postotak studenata u tercijarnom obrazovanju na osnovu nivoa ISCED-a, 97

Upis na tercijarno obrazovanje na svakom nivou ISCED-a kao postotak ukupnog broja upisanih na tercijarno obrazovanje.

Ovaj pokazatelj iskazuje studente tercijarnog nivoa ISCED-a. Takođe, on pomaže u shvatanju načina prema kome su organizovane strukture i nivoi kvalifikacija u obrazovanju unutar zemalja.

Postotak studenata tercijarnog obrazovanja na svakom nivou ISCED-a

Upisane studentice na svaki nivo ISCED-a iskazano u postotcima ukupno upisanih studenata (muškaraca+žena) na isti nivo ISCED-a.

Ovaj pokazatelj pomaže u proceni rodne strukture u odnosu na učešće na različitim obrazovnim nivoima tercijarnog obrazovanja.

Studenti u tercijarnom obrazovanju prema oblastima studija po ISCED-u

Upis na svaki od oblasti tercijarnog obrazovanja prema ISCED-u, iskazano u ukupnom postotku upisanih u tercijarno obrazovanje.

Iskazujući raspored studenata prema tercijarnim oblastima studija ovaj pokazatelj se može koristiti kao merilo razvoja tercijarnog obrazovanja u odnosu na vrste obrazovnih oblasti koji se nude, kapacitet svake oblasti studija kao i popularnost pojedinih studija; iskazujući tako zahteve i ponudu kvalifikovanih ljudskih resursa za različitim specijalizacijama.

Postotak raspodele diplomanata na osnovu tercijarnih obrazovnih oblasti ISCED-a

Broj diplomiranih po oblastima studija prema ISCED-u u tercijarnom obrazovanju, iskazano u postotcima ukupnog broja diplomiranih u tercijarnom obrazovanju.

Ovaj pokazatelj iskazuje raspodelu diplomiranih prema oblastima studija u tercijarnom obrazovanju. Takođe, on pokazuje razvijenost tercijarnog obrazovanja u odnosu na studijske oblasti koji se nude i sabivenost sa kvalifikovanim ljudskim resursima različitih specijalnosti.

Postotak upisanih u privatne ustanove¹

Upisani u privatne ustanove obrazovanja određenog obrazovnog nivoa iskazano kao postotak ukupno upisanih na isti obrazovni nivo.

Ovaj pokazatelj daje jednu relativnu težinu privatnom obrazovanju, u odnosu na upis na osnovu nivoa i kapaciteta privatnog obrazovanja unutar zemlje.

Postotak nastavnog osoblja u privatnim ustanovama obrazovanja

Broj nastavnog osoblja u ustanovama privatnog obrazovanja na određenom nivou iskazan u opštim postotcima nastavnog osoblja u svim vrstama ustanova istog obrazovnog nivoa.

Ovaj pokazatelj daje jednu relativnu težinu privatnom obrazovanju, u odnosu na nastavno osoblje, na osnovu nivoa i kapaciteta privatnog obrazovanja unutar zemlje.

Dostignuća obrazovanja za populaciju starosti od 25 godina i naviše

Postotak populacije iznad 25 godina, koji su završili najviši nivo obrazovanja.

Ovaj pokazatelj iskazuje nivo obrazovanosti populacije iznad 25 godina starosti, kvalitet ljudskog kapitala unutar zemlje, u obliku merenja potreba i kreiranja politike unapređivanja i uzdizanja ovog segmenta.

Broj učenika u tercijarnom obrazovanju na 100 000 stanovnika

Broj učenika upisanih u tercijarno obrazovanje određene akademske godine na 100 000 stanovnika.

Ovaj pokazatelj iskazuje opšti nivo učešća u tercijarnom obrazovanju, pokazujući proporciju (ili gustinu) studenata u poređenju sa brojem stanovnika zemlje.

Upis u srednje obrazovanje prema vrstama obrazovanja

Postotak upisanih učenika u srednje obrazovanje, prema vrstama obrazovanja, Pr. Opšte obrazovanje (gimnazije) i stručno obrazovanje (tehnika, ekonomija, poljoprivreda, umetnost i medicina)

Ovaj pokazatelj daje pregled svih vrsta sednjoškolskog obraovanja koje se nudi prema kapacitetu svake vrste obrazovanja, kao i mogućnost obezbeđivanja kvalifikovane radne snage različitih specijalnosti.

Pod « privatnim obrazovanjem » podrazumevamo sve privatne ustanove koje nisu pod upravom javne vlasti bez obzira što one mogu prihvatiti finansijsku podršku javnih autoriteta.

Ministria e Arsimit e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministri of Education, Science and Technology

Education Indicators Framework

Prepared by:

1. Azem Azemi, MEST, Office for Planning and Analysis, Coordinator of the Working Group;
2. Afërdita Kryeziu, MEST, Office for Planning and Analysis;
3. Miranda Kasneci, MEST, Department of Pre-University Education;
4. Enver Mekolli, MEST – EMIS;
5. Shqipe Bruqi, MEST – EMIS;
6. Hazbije Lahu, MEST – EMIS;
7. Fatmir Elezi, MEST – MEST, Division for Evaluation, Standards and Monitoring;;
8. Bashkim Bellaqa, SOK, Social Statistics Department;
9. Teuta Ademi, SOK, Statistics Department.

Introduction

Education System in the Republic of Kosovo is being gradually employing a modern approach, based on accurate, professional and scientific parameters, towards establishment and development of education policies.

In cooperation with UNICEF, the Ministry of Education, Science and Technology (MEST) is working continuously on the establishment and development of a modern and sustainable education management information system.

Up to now, this system has been developed in three phases:

- Collection, entry and processing of statistical data (mainly quantitative), and extract relevant reports depending on the data available;
- Data processing and development of the education indicators, and
- Development of the Education Indicators Framework in accordance with the UNESCO and the OECD standards.

The project "Education Indicators Framework" aims to identify and develop a system for calculation of education indicators in Kosovo, which corresponds with general education indicators for all - EFA, respectively to develop a Standard Framework of Education Indicators.

This shall be a basic document for the development, management and monitoring of education policies, because planning should be based on reliable information systems that provide decision makers and managers of education systems with the necessary data. Education management information system enables to show the complete situation of the education system: registration of students, teaching conditions, infrastructure, teachers, cost, performance of the education system, as well as demographic movements, economic conditions and employment, etc. Information system is not only based on quantitative aspects, but should include aspects of quality of working conditions of staff and opportunities for teachers and parents and students.

The idea for the development of this project is result of a long cooperation in this field between UNICEF and MEST and is further strengthened after the visit of two experts from the UNESCO/IIEP Institute in Paris, Mr. Khadim Sulo and Mr. Fadi Abillama, who in May 2009 have organized a 10-day training for officials of MEST, dealing with education management information and statistical officers of municipal departments, on the topic "Role of Education Indicators in educational policy-making."

The project is funded by UNICEF, Kosovo Office, and is implemented by the MEST (Office for Planning and Analysis, Department of Statistics). A key partner in this project is the Statistical Office of Kosovo.

The project was managed by UNICEF officials.

Before presenting the Education Indicators Framework, we think we shall briefly introduce what this document contains, to whom it is dedicated and what will be its impact.

Brief description of the contents

In addition to this short introduction and presentation, this Manual contains two Chapters:

- Education Indicators Framework, and
- Glossary of the education indicators.

Framework and glossary are based on the UNESCO document on indicators.

Indicators in the Framework have been grouped into three sections:

- Education based on the demand and supply, or access and participation;
- Financial resources;
- Dynamic of education system, which is divided into:
 - Internal efficiency, and
 - Learning conditions.

In the **first** the section of “Education based on the demand and supply “ or “Access and Participation”, the following indicators are introduced: apparent intake rate, net rate of the primary education entrants, school-life expectancy, gross enrolment ratio, net enrolment rate, age-specific enrolment rate, percentage of students in tertiary education by ISCED 1997 level, percentage of female students in each ISCED level of tertiary education, students in tertiary education by ISCED fields of education, percentage of private enrolment, number of students in tertiary education per 100 000 inhabitants, adult literacy and illiteracy rates, number of adult illiterates.

In the **second** section “Financial resources”, the following indicators are introduced: public expenditures as percentage of gross national product, public expenditures on education as percentage of total government expenditures, percentage distribution of public current expenditures on education by level, public current expenditures per pupil as percentage of gnp per capita, public current expenditures in education as percentage of total expenditures in education, teachers’ emoluments as percentage of public current expenditures on education.

In the **third** section, “Dynamic of education system”, there are two groups of indicators:

- a. Internal efficiency, which includes: survival rate by grade, coefficient of efficiency, years – input per graduated, repetition rate, percentage of repeaters, transition rates, percentage distribution of graduates by ISCED fields of education in tertiary education, enrolment in secondary education by type of education, educational attainment of the population aged 25 years and above, and
- b. Learning conditions, which include: pupil-teacher ratio, percentage of female teachers, and percentage of teaching staff in private education institutions.

The document provides answers as to what are the education indicators (the difference between quantitative and qualitative indicators), explains the definitions and content of each indicator, determines their characteristics, and presents the selection criteria for their allocation. The document also defines what data should be collected for the application of these indicators, provides the formula and explains how it shall be developed.

To whom it is dedicated;

Users of education management information systems are all planners, implementers, managers and monitors of the education system, at the central level (MEST) and municipal level, all the way to the individual schools. But, for practical reasons we will divide them into five main groups:

- Policy-makers (representatives of Assembly of Kosovo, Government and the Ministry of Education), who need summary information on the education system, changes that occur within it and the difficulties the system is facing
- Partner institutions of the Ministry of Education, which includes other line ministries, development agencies, trade unions and non-profit organizations, donor organizations and other various local and international governmental and non-governmental associations, working in the field of education and need more general information on the state of education system;
- Administrators and managers of education system who have less need for statistical indicators, however more needs for processed information divided into regions;
- For their analytical and research work, both planners and researchers need a lot of detailed data;
- The media and society at large (parents, taxpayers and other citizens) need general information which is easy to understand also for the people who are not education experts.

Practical importance (effects) of Education Indicators Framework

The goal of education institutions in the Republic of Kosovo is their integration into relevant regional, European and global institutions. For this purpose, education institutions of the Republic of Kosovo are making efforts in order to meet the standards and be included in the EFA.

To track the progress towards EFA goals, it is required to create general (standard) relevant education indicators. However, often there is a need to develop additional indicators, based on the circumstances in specific countries.

How many indicators should be developed in order to be integrated?

Smaller number of indicators attracts more attention; while at the same time presents difficulties for providing proper information to analyzers and decision-makers. Higher number of indicators facilitates better presentation of various fields of education system. Relevant international documents dealing with this area use around 30-40 indicators.

Education Indicators Framework will have more effect by establishing standard indicators that are used by UNESCO and OECD countries, which also include ETA objectives, thus facilitating communication and mutual exchange of education information. This will help to develop an Education Management Information System in accordance with those of the European Union countries.

In fact, this framework represents a good basis for development and standardization of education indicators, which besides general requirements; also take into account specific local requirements of the country.

Therefore, it remains the duty of education institutions, such as MEST and Statistics Department to make all necessary arrangements for implementation of this Framework, and this means that after adoption and publication of the Framework, to implement further steps, such as:

- Public launching of the Framework;
- Introduction of the framework to the MEST and Municipal Education Departments officials dealing with education statistics;
- Preparation of forms for collection of data required by the indicators provided in this framework, and their calculation and disclosure of relevant reports;
- Development of indicators based on the framework for school year 2009-2010;
- Publication of indicators together with the recommendations arising from reports produced by these indicators.

Education Framework of Indicators

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
I – Demand and supply of education				
I.1 – Access and Participation				
1. Apparent intake rate	Total number of new entrants in the first grade of primary education, regardless of age, expressed as a percentage of the population at the official primary school-entrance age.	Based on gender and geographic location (region, rural or urban area).	New entrants in the first grade of primary education (also the enrolled minus the repeaters of the first grade); population at the official primary school-entrance age.	$AIR^t = \frac{N^t}{P_a^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>AIR^t = distinct rate of the enrolment in the school-year t;</p> <p>N^t = number of new entrants in the first grade of primary education in the school-year t;</p> <p>P_a^t = population at the official primary school-entrance age, in the school-year t.</p> <p><i>Note: When new entrant's data is not reported separately, they could be found by deducting the number of repeaters of the first grade, before calculating the distinct rate of enrolment.</i></p>
2. Net rate of the Primary Education entrants	New entrants in the first grade of primary education who are of the official primary school-entrance age, expressed as a percentage of the population of the same age.	Based on gender and geographic location (region, rural or urban area).	New entrants in the first grade of primary education according to age; population of primary school-entrance age.	$NIR^t = \frac{N_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>NIR^t = net rate of entrants in the school-year t;</p> <p>N_a^t = number of children of primary education school-entrance age a, who enter to the first grade of primary education, in the school-year t;</p> <p>P_a^t = population of the official primary school-entrance age a, in the school-year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
3. School-life expectancy	School life expectancy is defined as the total number of years of schooling which a child of a certain age can expect to receive in the future, assuming that the probability of his or her being enrolled in school at any particular age is equal to the current enrolment ratio for that age.	Divided according to gender and geographic location (region, rural or urban area).	Enrolment on the bases of age in all levels of education; population of the official primary school-entrance age for all education levels based on the years of age. Or, specific percentages according to age for all levels of education.	$SLE_a^t = \sum_{i=a}^n \frac{E_i^t}{P_i^t}$ <p>Where:</p> <p>SLE_a^t = school-life expectancy in age a, in year t;</p> <p>E_i^t = enrolment in school of the population of the age i (for i = a, a+1, ..., n) in the school-year t;</p> <p>n represents theoretic limit of the oldest age of education;</p> <p>P_i^t = population of the age i in the school-year t.</p>
4. Gross Enrolment Ratio (GER)	Total enrolment in a specific level of education, regardless of age, expressed as a percentage of the eligible official school-age population corresponding to the same level of education in a given school-year.	According to gender, level of education and geographic location (regional, rural/urban) and according to the level of education.	Total number of enrolments for a certain level of education. Population with a group-age corresponding with the specific level.	$GER_h^t = \frac{E_h^t}{P_{h,a}^t} \times 100$ <p>Where:</p> <p>GER_h^t = gross enrolment ratio in the education level h, in school-year t;</p> <p>E_h^t = enrolment in the level of education h, in the school-year t;</p> <p>P_{h,a}^t = population with a group-age a that officially corresponds with the level of education h, in the school-year t.</p>
5 Net enrolment rate (NER)	Enrolment of the official age-group for a given level of education expressed as a percentage of the corresponding population.	According to gender, level of education and geographic location (regional, rural/urban), and according to the level of education.	Enrolment in each school according to each year of age for a given level of education. Population of the group-age corresponding with the given level of education.	$NER_h^t = \frac{E_{h,a}^t}{P_{h,a}^t} \times 100$ <p>Where:</p> <p>NER_h^t = net enrolment rate in school in the level of education h, in the school-year t;</p> <p>E_{h,a}^t = enrolment in school of the population of group-age a, in the level h of education in the school-year t;</p> <p>P_{h,a}^t = population of group-age a, that officially corresponds with the level h of the education in the school-year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
6. Age-specific enrolment rate	Percentage of the population of a specific age enrolled, irrespective of the level of education, comparing with the corresponding population.	This indicator is divided by gender, geographic location (regional, rural/urban), and according to the level of education.	Enrolment of each year of age. Population of the corresponding age.	$ASER_a^t = \frac{E_a^t}{P_a^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>ASERt/a = enrolment rate based on the given age of population in age a, of the school-year t;</p> <p>Et/a = registration of the population in a given age a, in the school-year t;</p> <p>Pt/a = given age of population a in the school-year t</p> <p><i>Note: this method could also be used separately to calculate ASER through individual levels of education. The calculation is the same; the only difference is that in this case we refer to one level of education, e.g. Primary Education.</i></p>
7. Percentage of students in tertiary education by ISCED level	Enrolment in tertiary education at each ISCED level as a percentage of total enrolment in tertiary education.	This indicator is divided according to gender and the type of enrolment (part-time students, full-time students and correspondent students).	Enrolment of the Tertiary Education according to ESCED level.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%Et/h = student's percentage in tertiary level of ISCED h, in the academic year t;</p> <p>Et/h = enrolment in tertiary level of ISCED h, in academic year t.</p>
8. Percentage of female students in each ISCED level of tertiary education	Female enrolment in each ISCED tertiary education level as a percentage of total enrolment (male plus female) in the same ISCED level.	This indicator is divided by field of education and the type of enrolment (part-time students, full-time students, with correspondence).	Enrolment in Tertiary Education by ISCED level and according to gender.	$\%E_h^t = \frac{E_h^t}{\sum_{h=5}^7 E_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%FEt/h= percentage of female students in Tertiary Education of ISCED in the level h, in the academic year t;</p> <p>FEt/h= female students in level h of the Tertiary Education of ISCED in academic year t;</p> <p>Et/h = total number of enrolment (mail + female) in the level h of the Tertiary Education of ISCED in the academic year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
9. Students in tertiary education by ISCED fields of education	Enrolment in each ISCED field of education in tertiary education, expressed as a percentage of the total enrolment in tertiary education.	This indicator is divided according to gender, level of Tertiary Education by ISCED and according to the enrolment type (full-time students, part-time students, with correspondence).	Enrolment in the Tertiary Education according to the field of education.	$\%FE_h^t = \frac{FE_h^t}{E^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>$\%Et/f$ = percentage enrolled students in the field f of education in the academic year t;</p> <p>Et/f = number of students enrolled in the field f of education in the academic year t; n = Number of fields of education.</p>
10. Percentage of private enrolment	Enrolment in private educational institutions at a given level of education expressed as a percentage of total enrolment at the same level.	This indicator is divided according to gender and geographical location (region, urban/rural) and according to the level of education.	Enrolment according to the level of education and type of institution (public/private).	$\%G_f^t = \frac{G_f^t}{\sum_{f=1}^n G_f^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>$\%Ept/h$ = percentage of enrolment in private institutions in the level of education h, in the school-year t;</p> <p>Ept/h = number of enrolment in private institutions in the level of education h, in the school-year t;</p> <p>Et/h = total number of students in all types of education institutions of the education level h, in the school-year t.</p>
11. Number of students in tertiary education per 100 000 inhabitants	Number of students enrolled in tertiary education in a given academic-year per 100,000 inhabitants.	This indicator is divided according to gender and geographical location (region, urban/rural).	Enrolment in Tertiary Education and the total number of the population.	$S_{100,000}^t = \frac{\sum_{h=5}^7 E_h^t}{P^t} * 100,000$ <p>Where:</p> <p>$St\ 100,000$ = number of students in Tertiary Education per 100,000 inhabitants in the year t;</p> <p>Et/h = enrolment in Tertiary Education of ISCED h, in education year t;</p> <p>Pt = country population in the year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
13. Adult literacy and illiteracy rates	Literacy rate is defined as a percentage of population aging over 15 years old, who can read and write short and simple statements of their daily life. Adult illiteracy is defined as a percentage of population aging from 15 years old and over, which cannot read and write a short and simple statement of their daily life.	This indicator is calculated according to gender, geographical location (regional urban/rural) and according to these age groups: 15-19; 20-24; 25-29; 30-34; 35-39; 40-44; 45-49; 50-54; 55-59; 60-64; 65 and over.	The population and the number of individuals who can read and write (or illiterates) ageing from 15 years old and over.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>LITt/15 = adult literacy rate (15+) in year t, iLLt 15 = Adult illiteracy rate (15+) in year t;</p> <p>Lt/15 = adults who can read and write (15+) in year t, it15 = Adult illiterates (15+) in year t;</p> <p>Pt/15 = adults in population (15+) in year t, t,</p> <p>LITt 15 + iLLt 15 = 100%</p>
14. Number of adult illiterates	Population of the age group 15 years old and over, who cannot read and write a simple short statement related to their daily life.	This indicator is calculated according to gender and geographical location, regional, rural and urban areas and with these group ages: 15-19, 20-24, 25-29,..., 60-64, 65 and older.	Population and the number of illiterates from age 15 years old and older based on gender.	$LIT_{15+}^t = \frac{L_{15+}^t}{P_{15+}^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>LITt/15 = literacy rate of the adults (15+) in year t, iLLt 15 = illiteracy rate of the adult (15+) in year t;</p> <p>Lt/15 = adults who can read and write (15+) in year t, it15 = Adult illiterates (15+) in year t;</p> <p>Pt/15 = adults (15+) in year t,</p> <p>LITt 15 + iLLt 15 = 100%.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
II – Human and Financial Resources				
II.1- Financial Resources				
1. Public expenditures as percentage of Gross National Product (GNP)	Total public expenditure on education (current and capital) expressed as a percentage of the Gross National Product (GNP) in a given financial year.	This indicator is usually calculated only in a national level.	Total public expenditure for education and Gross Domestic Product in a given fiscal year.	$\%XGNP_t = \frac{PXE_t}{GNP_t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%XGNP_t = percentage of public expenditure for education in a given fiscal year t;</p> <p>PXE_t = total public expenditure for education in the fiscal year t;</p> <p>GNP_t = gross domestic product in the fiscal year t.</p>
2. Public expenditures on education as percentage of total Government expenditures	Total public expenditure on education (current and capital) expressed as a percentage of total government expenditure in a given financial year.	This indicator may be divided according to the level of administration, geographical location (region, urban/rural) and according to the expenditures (salaries teaching material, etc.).	Total public expenditure on education; and total Government expenditure.	$\%PXE_t = \frac{PXE_t}{TPX_t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%PXE_t = public expenditure on education as percentage of total Government expenditures in a fiscal year t;</p> <p>PXE_t = total public expenditures on education in a fiscal year t;</p> <p>TPX_t = total Government expenditures in a fiscal year t.</p>
3. Percentage distribution of public current expenditures on education by level	Public current expenditure for each level of education, expressed as a percentage of total public current expenditure on education.	This indicator may be divided according to the level of administration, according to the geographical location (region, rural/urban) and by different current expenditure destinations (salaries, teaching material, stipends, welfare services, etc.).	Total current public expenditure on education; total current public expenditure according to the level of education.	$\%PCXE_h^t = \frac{PCXE_h^t}{\sum_{h=1}^n PCXE_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%PCXE_{t/h} = percentage of current public expenditure in the level h of education, in a fiscal year t;</p> <p>PCXE_{t/h} = total public expenditures on level h of education, on a fiscal year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
4. Public current expenditures per pupil as percentage of GNP per capita	Public current expenditure per pupil at each level of education, expressed as a percentage of GNP per capita in a given financial year.	This indicator may be divided according to the level of education.	Current public expenditures according to the level of education; number of pupils enrolled in each level of education, GNP, population.	$\%PCXE_{h,GNPc}^t = \frac{PCXE_h^t}{E_h^t} / \frac{GNP}{P^t}$ <p>Where:</p> <p>%PCXEt/h,GNPc = current public expenditure per pupil of the level h of education, as percentage of GNP per capita, in a fiscal year t;</p> <p>PCXEt/h = current public expenditure on the level h of education, on a fiscal year t;</p> <p>GNPt = gross domestic product in a fiscal year t;</p> <p>Et/h = total enrolment of the level h of education, in a school-year t;</p> <p>Pt = total national population in a year t.</p>
5. Public current expenditures in education as percentage of total expenditures in education	Public current expenditure for education, expressed as a percentage of total public current expenditure on education (current and capital) in a given financial year.	This indicator is usually calculated on a national level. It could be divided according to the level of administration (central Government, regional, local).	Total current public expenditure on education and total public expenditure on education (current + capital).	$\%PCXE_t = \frac{PCXE_t}{TPXE_t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%PCXEt = percentage of current public expenditure on education in a fiscal year t.</p> <p>PCXEt = total current expenditure on education in a fiscal year t.</p> <p>TPXEt = total public expenditure in a fiscal year t.</p>
6. Teachers' emoluments as percentage of public current expenditures on education	Public expenditure devoted to teachers' emoluments expressed as a percentage of total public current expenditure on education.	This indicator may be divided according to the level of education and according to the level of administration (Central Government, regional, local).	Total current public expenditure on education and current public expenditure on teacher emoluments.	$\%TX_t = \frac{TX_t}{PCXE_t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%TXt = percentage of current public expenditure on education for teacher's emoluments in a fiscal year t.</p> <p>TXt = total current public expenditures for teacher's emoluments in a fiscal year t.</p> <p>PCXEt = total current public expenditure on education on a fiscal year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
III– Dynamic of the educational system				
III.1 – Internal Efficiency				
1. Survival rate by grade	Percentage of a cohort of pupils enrolled in the first grade of a given level or cycle of education in a given school-year who are expected to reach successive grades.	Survival rate could be divided according to gender, geographical location (region, rural/urban) and according to the institution (private/public). It also can be divided into survival and into non-repetitive.	Enrolment according to the grade for two consecutive years (year t and $t+1$); Number of repeaters according to the grade for year $t+1$.	$SR_{g,i}^k = \frac{\sum_{t=1}^m P_{g,i}^t}{E_g^k} * 100$ <p>Where:</p> <p>i = grade (1, 2, 3, ..., n) t = year (1, 2, 3, ..., m) g = classroom;</p> <p>$SR_{g,i}^k$ = survival rate of the classroom – pupils g, to grade i, on the reference year k;</p> <p>$E_{k/g}$ = total number of pupils belonging to the classroom g, on the year of reference k;</p> <p>$P_{t/g,i}$ = promotees from $E_{k/g}$ who will join future grades i in future years t;</p> <p>R_{ti} = number of pupils repeating the grade i, in a school-year t.</p>
2. Coefficient of efficiency	The optimal number of pupil-years required (i.e. in the absence of repetition and drop-out) to produce a number of graduates from a given school-cohort for a cycle or level of education expressed as a percentage of the actual number (including repetition and drop-out) of pupil-years spent to produce the same number of graduates. Input-output ratio, which is the reciprocal of the coefficient of efficiency, is often used as an alternative. N.B. One school-year spent in a grade by a pupil is counted as one pupil-year.	Coefficient of efficiency may be divided according to gender, geographical location (regional, rural/urban) and according to the type of school (private/public).	Number of graduates and dropouts during schooling. These data may also be found by using a reconstructed model of the classroom that requires enrolment by grade for two consecutive years (year t and year $t+1$); repeaters according to grades $t+1$ and the number of graduates for year t .	$CE_g = \frac{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * n}{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}} * 100$ <p>For more details, see flow diagram on the classroom analysis.</p> <p>Where:</p> <p>CE_g = coefficient of efficiency for the pupil classroom g</p> <p>$g, n G$ = number of pupils who graduated in classroom g on the last year n after n years of learning (without repeating)</p> <p>$g, j G$ = number of pupils that graduate from classroom g on the last grade n after j years of schooling.</p> <p>$g, j D$ = number of pupils (from classroom g) that dropped out education after j years of schooling</p> <p>k shows the number of allowed repetitions; n forecasted timeline for schooling for a cycle or level of education; g pupil's classroom; and j the number of years of schooling.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
3. Years – input per graduated	The estimated average number of pupil-years spent by pupils (or students) from a given cohort who graduate from a given cycle or level of education, taking into account the pupil-years wasted due to drop-out and repetition.	Pupil attendance years could be divided by gender, geographic location (region, rural/urban) and according to the institution (private/public).	Total number of spent years of the pupils of the same classroom and the total number of graduates of the same classroom. These data could be acquired by using the model of the reconstructed classroom, which requires enrolment according to grade for two consecutive years (year t and $t+1$); number of repeaters according to grade for year $t+1$ and the number of graduates for year t .	$YIG_g = \frac{\left\{ \sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j} * j \right\} \left\{ \sum_{j=1}^{n+k} D_{g,j} * j \right\}}{\sum_{j=n}^{n+k} G_{g,j}}$ <p>For more details, see flow diagram on analysis for classrooms</p> <p>Where:</p> <p>YIG_g = needed years of schooling for graduating (for the graduates belonging to the classroom g)</p> <p>G_{g, j} = graduates of classroom g after j year of schooling g, j D = dropped outs from classroom g after j year of schooling;</p> <p>k shows the number of allowed repetitions; n shows normal timeline of schooling for a cycle or a level of education; g is for pupil's classroom; and j is the number of years of study.</p>
4. Repetition rate	Proportion of pupils from a cohort enrolled in a given grade at a given school-year who studies in the same grade in the following school-year.	Repetition rate could be divided by gender, geographic location (regions, urban/rural) according to the level of education and according to the institution (private/public)	Enrolment according to grades for school-year t and the number of repeaters of the same classroom according to the grade for year $t+1$.	$r_i^t = \frac{R_i^{t+1}}{E_i^t}$ <p>Where:</p> <p>rt/i = repetition rate on grade i on school-year t;</p> <p>Rt+1/i = number of pupils who repeated grade i, in the school-year $t+1$;</p> <p>Et/i = number of enrolled pupils on grade i, on the school-year t.</p>
5. Percentage of repeaters	Total number of pupils who are enrolled in the same grade as in a previous year, expressed as a percentage of the total enrolment to the specified grade.	This indicator must be found according to gender, geographic location (region, urban/rural) and according to the level of education.	Number of repeaters and enrolment according to grade of the same school-year.	$PR_i^t = \frac{R_i^t}{E_i^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>PRt/i = percentage of repeaters on grade i, on the school-year t;</p> <p>R t/i = number of repeaters on grade i on the school-year t;</p> <p>Et/i = number of enrolled pupils on grade i, on the school-year t.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
6. Transition rates	The number of pupils admitted to the first grade of a certain level of education in a given year, expressed as a percentage of the number of pupils (or students) enrolled in the final grade of the lower level of education in the previous year, expressed in percentage of the pupil's number enrolled on the last grade of the previous level of education of the last year (a year ago).	May be divided by gender, level of education and geographical location (regional, rural/urban).	Enrolment on the last grade of a cycle or of a certain education level and of the new entrants (or entrants minus repeaters) on the first year of the cycle or of the education level.	$TR_{h,h+1}^t = \frac{E_{h+1,1}^{t+1} - R_{h+1,1}^{t+1}}{E_{h,n}^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>TR_{t/h,h+1} = transition rate (of the cycle or of the education level h, on h+1 on the school-year t);</p> <p>E_{t+1/h+1,1} = number of enrolled pupils on the first grade of the education level h+1, on the school-year t+1;</p> <p>R_{t+1/h+1,1} = number of repeaters on the first grade of the level of education h+1 on the school-year t+1;</p> <p>E_{t/h,n} = enrolment on the last grade of the last year n of the education level h on the school-year t.</p>
8. Percentage distribution of graduates by ISCED fields of education in tertiary education	The number of graduates from each ISCED field of education in tertiary education, expressed as a percentage of the total number of graduates in tertiary education.	This indicator must be divided by gender and according to SCED levels of tertiary education.	Graduates on tertiary education by fields of education.	$\%E_f^t = \frac{E_f^t}{\sum_{f=1}^n E_f^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%E_{t/f} = percentage of student graduates from the field of education f, in the academic year t;</p> <p>E_{t/f} = number of graduates from the field of education f, in the academic year t;</p> <p>n = number of the education fields</p>
9. Enrolment in secondary education by type of education	Percentage distribution of students enrolled in secondary education, according to the type of education, i.e. general (gymnasiums) and vocational/technical education (technical, economics, agriculture, art and medical).	This indicator is divided by gender, types of institution (private/public) and according to the geographic locations (region urban/rural).	Age-group population of 25 year old and older according to the highest level of education achieved.	$\%E_s^t = \frac{E_s^t}{\sum_{s=1}^n E_s^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%E_{t/s} = percentage of enrolled students in type s of secondary education, in the school-year t;</p> <p>E_{t/s} = number of enrolled students of type s, of the secondary education on the year t;</p> <p>n = number of types of secondary education.</p>

Indicator	Definition	Disaggregation	Data Required	Formula
10. Educational attainment of the population aged 25 years and above	Percentage distribution of population aged 25 years and above according to the highest level of education attained.	This indicator must be divided according to gender, geographic location (region, rural/urban), according to group-age and according to the professional sector.	Percentage of population over 25 years old or older who attaining the highest level of education.	$\%P_{25+,h}^t = \frac{P_{25+,h}^t}{P_{25+}^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%Pt/25,h = percentage of population ageing 25 years old or older who attained the level of education h, in the year t;</p> <p>Pt/25,h = population of 25 years old or older who attained level of education h, in the year t;</p> <p>Pt/25 = population age 25 years old or older, in the year t.</p>
III. 2 - Learning Conditions				
1. Pupil-Teacher Ratio	Average number of pupils per teacher at a specific level of education in a given school-year.	Data must be divided according to the level of education, type of institution (private/public) and according to geographic location (region, urban/rural).	Number of entrants and teaching staff for a given level of education.	$PTR_h^t = \frac{E_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>PTRt/h = pupil-Teacher ratio on the level h of education in the school-year t;</p> <p>Et/h = total number of pupils or students on the level h of the school-year t;</p> <p>Tt/h = total number of teachers on the level h of education in the school-year t.</p>
2. Percentage of female teachers	The number of female teachers at a given level of education expressed as a percentage of total number of teachers (male and female) at the same level in a given school-year.	This indicator could be found according to the level of education, geographic location (region, rural/urban), type of institution (public and private), according to group-age of teachers and according to the teacher's qualification.	Teachers according to gender.	$\%FT_h^t = \frac{FT_h^t}{T_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%FTt/h = percentage of female teachers on the education level h in the year t;</p> <p>FTt/h = female teachers on the education level h in year t;</p> <p>Tt/h = total number of teachers (male and female) on the education level h in the year t.</p>
3. Percentage of teaching staff in private education institutions	Number of teachers in private educational institutions at a given level of education expressed as a percentage of the total teaching staff in all types of institutions at the same level of education.	This indicator must be divided by gender, according to geographic location (region, rural/urban) and according to the level of education.	Teaching personnel according to the level of education and type of institution (public/private).	$\%Ep_h^t = \frac{Ep_h^t}{E_h^t} * 100$ <p>Where:</p> <p>%Tpt/h = percentage of teaching personnel in private institutions on the level of education h on the school-year t;</p> <p>Tpt/h = teaching personnel in private institutions on the education level h in year t;</p> <p>Tt/h = total number of teachers (in private and public education institutions) in the level of education h in school-year t.</p>

GLOSSARY

INDICATORS

Apparent intake rate

Total number of new entrants in the first grade of primary education, regardless of age, expressed as a percentage of the population at the official primary school-entrance age.

Enrolment rate of new entrants in school (overall access level in primary education) shows the capacity of the education system to ensure access to the first grade for the population at the official primary school-entrance age.

Net rate of the Primary Education entrants

New entrants in the first grade of primary education who are of the official primary school-entrance age, expressed as a percentage of the population of the same age.

To show the level of access to primary education to the eligible population of primary school entrance age.

School-life expectancy

School life expectancy is defined as the total number of years of schooling which a child of a certain age can expect to receive in the future, assuming that the probability of his or her being enrolled in school at any particular age is equal to the current enrolment ratio for that age.

This indicator shows the overall level of development of an educational system in terms of the number of years of education that a child can expect to achieve.

Transition Rates

The number of pupils (or students) admitted to the first grade of a certain level of education in a given year, expressed as a percentage of the number of pupils (or students) enrolled in the final grade of the lower level of education in the previous year (a year ago).

This indicator conveys information on the degree of access or transition from one cycle or level of Education to a higher one. Viewed from the lower cycle or level of education, it is considered as an output indicator, viewed from the higher educational cycle or level, it constitutes an indicator of access

Gross enrolment ratio (GER)

Total enrolment in a specific level of education, regardless of age, expressed as a percentage of the eligible official school-age population corresponding to the same level of education in a given school-year.

In school, gross Enrolment Ratio is widely used to show the general level of participation in a given level of education. It indicates the capacity of the education system to enrol students of a particular age-group.

Net enrolment ratio (NER)

Enrolment of the official age-group for a given level of education expressed as a percentage of the corresponding population.

To show the extent of participation in a given level of education of children and youths belonging to the official age-group corresponding to the given level of education

Age specific enrolment ratio

Percentage of the population of a specific age enrolled, irrespective of the level of education, comparing with the corresponding population.

To show the extent of the participation of a specific age cohort in educational activities.

Repetition rate

Proportion of pupils from a cohort enrolled in a given grade at a given school-year who studies in the same grade in the following school-year.

It is one of the key indicators for analysing and projecting pupil flows from grade to grade within the educational cycle.

Survival rate by grade

Percentage of a cohort of pupils enrolled in the first grade of a given level or cycle of education in a given school-year who are expected to reach successive grades.

Survival rate measures the holding power and internal efficiency of an education system. It illustrates the situation regarding retention of pupils from grade to grade in schools, and the magnitude of drop-out by grade..

Coefficient of efficiency

The optimal number of pupil-years required (i.e. in the absence of repetition and drop-out) to produce a number of graduates from a given school-cohort for a cycle or level of education expressed as a percentage of the actual number (including repetition and drop-out) of pupil-years spent to produce the same number of graduates. Input-output ratio, which is the reciprocal of the coefficient of efficiency, is often used as an alternative.

N.B. One school-year spent in a grade by a pupil is counted as one pupil-year.

This is a synthetic indicator of the internal efficiency of an educational system. It summarises the consequences of repetition and drop-out on the efficiency of the educational process in producing graduates

Years – input per graduate

The estimated average number of pupil-years spent by pupils (or students) from a given cohort who graduate from a given cycle or level of education, taking into account the pupil-years wasted due to drop-out and repetition.

To assess the extent of educational internal efficiency in terms of the estimated average number of years to be invested in producing a graduate.

Percentage of repeaters

Total number of pupils who are enrolled in the same grade as in a previous year, expressed as a percentage of the total enrolment to the specified grade.

This indicator measures the extent and patterns of repetition by grade, as part of the internal efficiency of education system.

Adult literacy and illiteracy rates

Literacy rate is defined as a percentage of population aging over 15 years old, who can read and write short and simple statements of their daily life. Adult illiteracy is defined as a percentage of population aging from 15 years old and older, which cannot read and write a short and simple statement of their daily life.

Adult literacy rate reveals accumulated achievements from primary school education and literacy programmes in transferring the learning skills to the population for learning and reading, by which they can apply same skills in their daily life and continuo learning and communicating through written words.

Number of adult illiterates

Population of the age group 15 years old and older, who cannot read and write a simple short statement related to their daily life.

These indicators identifies the magnitude, and if possible, even the location and the characteristics of the illiterate population of 15 years old and above, who should be targeted by policies and the attempt for expanding literacy programmes for adults.

Public expenditures as percentage of Gross National Product (GNP)

Total public expenditure on education (current and capital) expressed as a percentage of the Gross National Product (GNP) in a given financial year

This indicator shows the proportion of a country's wealth generated during a given financial year that has been spent by government authorities on education.

Public expenditures on education as percentage of total Government expenditures

Total public expenditure on education (current and capital) expressed as a percentage of total government expenditure in a given financial year.

The share of total public expenditure devoted to education allows assessing the government's policy emphasis on education relative to the perceived value of other public investments. It reflects also the commitment of a government to invest in human capital development.

Percentage distribution of public current expenditures on education by level

Public current expenditure for each level of education, expressed as a percentage of total public current expenditure on education.

This indicator shows how financial resources for education have been distributed across the different levels or stages of education. It measures the relative emphasis of government spending on a particular level of education within the overall educational expenditure

Public current expenditures per pupil as percentage of GNP per capita

Public current expenditure per pupil at each level of education, expressed as a percentage of GNP per capita in a given financial year.

This indicator measures the share of per capita income that has been spent on each pupil or student in education.

Public current expenditures in education as percentage of total expenditures on education

Public current expenditure for education, expressed as a percentage of total public current expenditure on education (current and capital) in a given financial year.

This indicator shows the share of current expenditure within total public expenditure, thereby indicating the pattern of government spending on education in terms of the relative weight between current and capital expenditure.

Teachers' emoluments as percentage of public current expenditures on education

Public expenditure devoted to teachers' emoluments expressed as a percentage of total public current expenditure on education

This indicator measures the share of teachers' emoluments within public current expenditure on education, in relation to spending on administration, teaching materials, scholarships, etc.

Pupil – Teacher ratio

Average number of pupils per teacher at a specific level of education in a given school-year.

The indicator is used to compare the number of pupils per teacher, for each level or type of education with established national norms on the number of pupils per teacher.

Percentage of female teachers

The number of female teachers at a given level of education expressed as a percentage of total number of teachers (male and female) at the same level in a given school-year.

This indicator shows the gender composition of the teaching force. It helps also in assessing the need for opportunities and/or incentives to encourage women to participate in teaching activities at a given level of education.

Percentage of students in tertiary education by ISCED level

Enrolment in tertiary education at each ISCED level as a percentage of total enrolment in tertiary education.

This indicator shows the distribution of tertiary students by ISCED levels. It also helps to understand the way in which degrees and qualification structures for tertiary education are organised within countries.

Percentage of female students in each ISCED level of tertiary education

Female enrolment in each ISCED tertiary education level as a percentage of total enrolment (male plus female) in the same ISCED level.

This indicator helps to assess gender disparity with regard to participation in different levels of tertiary education.

Students in tertiary education by ISCED fields of education

Enrolment in each ISCED field of education in tertiary education, expressed as a percentage of the total enrolment in tertiary education.

By showing the distribution of tertiary students by field of education, this indicator can be used to gauge the level of development of tertiary education in terms of the range of fields offered, the capacity in each field as well as student preferences, thus reflecting both the potential demand and supply of qualified human resources in different specializations.

Percentage distribution of graduates by ISCED fields of education in tertiary education

The number of graduates from each ISCED field of education in tertiary education, expressed as a percentage of the total number of graduates in tertiary education.

This indicator shows the distribution of tertiary graduates over different fields of education. It indicates also the development of tertiary education in terms of the range of fields offered as well as the supply of qualified human resources in different specializations

Percentage of private¹ enrolment

Enrolment in private educational institutions at a given level of education expressed as a percentage of total enrolment at the same level.

This indicator gives the relative weight of private education in terms of enrolment, hence the scale and capacity of private education within a country.

Percentage of teaching staff in private education institutions

Number of teachers in private educational institutions at a given level of education expressed as a percentage of the total teaching staff in all types of institutions at the same level of education.

This indicator gives the relative weight of private education in terms of teaching staff, hence the scale and human resources in private education within a country.

Educational attainment of the population aged 25 years and above

Percentage distribution of population aged 25 years and above according to the highest level of education attained.

This indicator shows the educational composition of the population aged 25 years and above, the quality of human capital within a country, so as to gauge needs and establish policies for upgrading it.

Number of students in tertiary education per 100,000 inhabitants

Number of students enrolled in tertiary education in a given academic-year per 100,000 inhabitants.

This indicator shows the general level of participation in tertiary education by indicating the proportion (or density) of students within a country's population.

Enrolment in secondary education by type of education

Percentage distribution of students enrolled in secondary education, according to the type of education, i.e. general (gymnasiums) and vocational/technical education (technical, economics, agriculture, art and medical).

This indicator gives an idea of the type of secondary education offered, the capacity in each type as well as the potential supply of skilled workers in different specializations.

By 'Private' is meant here all educational institutions not operated by a public authority, whether or not they receive financial support from such authorities

Shqip	English
Shkalla e pranimit të nxënësve fillestar	Apparent intake rate
Shkalla neto e të regjistruarve fillestar	Net rate of the Primary Education entrants
Pritshmëria e jetës shkollore	School-life expectancy
Shkallët e tranzicionit	Transition ratios
Shkalla bruto e regjistrimit (SHBR)	Gross enrolment ratio
Shkalla neto e regjistrimit (SHNR)	Net enrolment ratio
Shkalla e regjistrimit në bazë të moshës	Age specific enrolment ratio
Shkalla e përsëritësve	Repetition rate
Shkalla e kalimit sipas klasës	Survival rate by grade
Koeficienti i efikasitetit	Coefficient of Efficiency
Vitet e shkollimit për çdo të diplomuar	Years – input per graduated
Përqindja e përsëritësve	Percentage of repeaters
Shkrim-leximi të të rriturit dhe shkalla e analfabetizmit	Adult literacy or illiteracy rates
Numri i analfabetëve të rritur	Number of adult illiterates
Shpenzimet publike në arsim si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV)	Public expenditures on education as percentage of gross national product GNP
Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë	Public expenditures on education as percentage of total Government expenditures
Përqindja e shpërndarjes së shpenzimeve rrjedhëse publike për arsim sipas nivelit	Percentage distribution of public current expenditures on education by level
Shpenzimet rrjedhëse publike për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori	Public current expenditures per pupil as percentage of GNP per capita
Shpenzimet rrjedhëse publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme për arsim	Public current expenditures in education as percentage of total expenditures in education
Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike rrjedhëse për arsim	Teachers' emoluments as percentage of public current expenditures on education
Raporti nxënës/mësimdhënës	Student / teacher ratio
Përqindja e mësimdhënësve femra	Percentage of female teachers
Përqindja e studentëve në arsimin terciar në bazë të nivelit të ISCED-it, 97	Percentage of students in tertiary education by ISCED level
Përqindja e studenteve në secilin nivel të ISCED-it në arsimin terciar	Percentage of female students in each ISCED level of tertiary education
Studentët në arsimin terciar sipas fushave të ISCED-it të studimeve	Students in tertiary education by ISCED fields of education
Përqindja dhe shpërndarja e të diplomuarve në bazë të fushave arsimore të ISCED-it në arsimin terciar	Percentage distribution of graduates by ISCED fields of education in tertiary education
Përqindja e të regjistruarve në institucionet private	Percentage of private enrolment
Përqindja e personelit mësimdhënës në institucionet private të arsimit	Percentage of teaching staff in private education institutions
Arritja e arsimit për popullatën e moshës 25 vjeç e më tepër	Educational attainment of the population aged 25 years and above
Numri i nxënësve në arsimin terciar për 100 000 banorë	Number of students in tertiary education per 100 000 inhabitants
Përqindja e nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm sipas llojit të arsimit	Enrolment in secondary education by type of education.